

د افغانستان د دموکراتیک ملي چېړه اعلان شوه

پہ اساسی توکہ دیوی یولنی پر مختک یواخی او
یواخی پہ اولسی هارپخیزہ تولنیزی وندی او مرستی
بوری تراولری

پہ دی اپہ نہ یواخی وسلہ والہ خو خیدنه او
خواکمنی، بلکہ کلتوری، روبانافکره او وین خوخښت
او په دی ترڅ کی ددی نوبنت لاس نیونی پوری هم پوره
کړه اپه او رابطه لري

اقدام جسورانه آقای کرزی در ثبت دارایی و ملکیت های خویش غرض حسابدهی به ملت

آقای کرزی در یک اقدام فوق العاده و جدی جهت حسابدهی مقامات عالیرتبه دولتی به ملت، فرمان ثبت ملکیت های شخصی

آیا جنگ در عراق نمایانگر یک برخورد تازه است؟

یکو، با ترکیب ده کشور خاور میانه
با اسیای میانه افغانستان و
پاکستان و اتحادیه های دیگر در
گوشه و کنار جهان شکل گرفتند و
با بیمانه های مختلف در جهت
هماهنگی رشد و توسعه نلاش
میورزند. اتحادیه های بزرگ شرکت
های نفتی، مانند شیل و توتال با
شرکت های ص ۲

به حل مسائل پدید می آورند. بعد از سقوط اتحاد شوروی و اردوگاه سوسیالیزم، جهانی شدن اقتصاد سیر شتابنده اختیار کرد. نه تنها اتحادیه های اروپا، آسین (اتحادیه جنوب شرق آسیا)، اتحادیه امریکای لاتین رشد و استحکام بیشتر یافتند بلکه اتحادیه کشور های مشترک المسافع از گروه کشورهای سابق عضو اتحاد شوروی، شانگهای ینچ، منطقه میان چین

مضمون و موضوع اصلی تصادم

حرکت پیشرونده جامعه بشری در مراحل معین منخر به شیوه های تند و اقلایی میگردد. این در رمانی است که سیر آرام تکامل مضمون و محتوای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، علمی، تکالوژیکی، مسائل فراوان حل تاسده را فراهم می اورند که موحدات ب خود غیر متعارف ساخته اند.

بہ سلاحی کشтар جمعی پاکستانی نام افغانی چڑا

است چرا این اسمامي را بر پوهنتون ها،
مکاتب، شفاخانه ها و مراکز فرهنگي،
علمي و اجتماعي و شهر ها و
فابریکات پاکستان نمیگذرد. نامیدن
مردمي های که با آن انسان کشته
میشود به نام غوری

از چندی به اینطرف دولت پاکستان
بر مردم های برد متوسطه خود که آن را
در مسابقه با هند میسازد و آزمایش میکند
نام های افغانی میگذارد.

براندی د ابریکای خواکونو
به مرسته کابل ته نوئلي وو نو
دحکومت به خوکیو کی دوی
نه عوره برخه ورکر شود او هم
بو شمیر سیاسی خواکونو چي
ده دی خوندك کي له وو، به
حکومت کي له وندی اخیستلو
خخنه پی برخه شول. (۵ بخ

هند سیاسی خواکونو ته چې د ین غونډي ته تللي وو وسیارله . د اسیاسی خواکونه دروم او قېرس له پروسې ، ملي اسلامي محاد او شمالي تلوالۍ خخه عبارت وو . خخنکه جو د شمال تلوالۍ خواکونه ته دی پرکړه

انکشافات بند عراق

مرحله ثالث حکومت انتقالی تأسیس میگردد با اینکه صراحت گفت که آمریکا برای آن عملیات در عراق را به راه نیادن خواهد که بعد از عملیات رول اساسی را به کسی دیگر بدهد. اما تونی بلیر صدر اعظم بریتانیا به قول رسانه های خبری به این می اندیشد که در عراق پس از سرنگوی سدام حسین به کشورهای اروپایی و آمریکا در عراق بر سر خواهد شد.

کولین پاول وزیر خارجه ایالت متحده طرح چند مرحله بی را برای آینده عراق مطرح نمود که به موجب آن اولاً حکومت امریکایی تحت رهبری تامی فرانکس در عراق پس از سر نگونی صدام حسین تسلیک خواهد شد. در گام بعدی حکومت غیر نظامی امریکا به وجود می آید و در

د اطلاعاتو او کلتور وزارت نشراتي
پۈرەنلىكىي سىپەننار

کی دا کار عملی شو او خود رخی سی اداره
بہ لاس کی ود . خود دغی ڈلی حینو
مشترانو خد وند کرل معلومہ نہ شوہ چی
ذوی وند کرای شول اوکھے ویسی نہ غوښتل .
د بیا افغانستان او پاکستان تر منځ
ریکھی نمی شوی او د حل کومه لاره یه هم
موندلی ود داود خان د پیورند لاین یه اړه
ووپل به خل وخت ۲۱ مېخ

د اطلاعاتو او کلتور وزارت نشرات
 شیخ عبدالحمید مبارز په دی اپرو
 سی خرگندونې وکړي
 پکنام د سیاستو او سنتو په نظام
 وسونو کې شامل شواو د امریکي تر حمایا
 مې رانګي، دوالفقار علی یوتووډ تغیر با
 مشری ورانګاري تر روزې لاندې ونډو
 پ د دادو خان حکومت راسکور کړي
 پ ۱۳۵۴ کال د جمهوریت د حشن بهو،
 کوډنا وکړه جي د هیواد یه خښه

لله ولد موسى ولد عيسى ولد موسى ولد عيسى

محمد نبی شیرزاد

د افغانستان او پاکستان اړیکې ...

باید دا چانس له لاسه ورنه کړي
څکه موبټه بې یوازی د تېرپدلو
د کال سل ملیونه دالر ګټه ده
ښاغلي ډاکټر خالد همت د
غوندي ګډونکوکوکو ته خپله
جدبائي وینا واوروله، خالد همت
وویل پاکستان زمږد ده هباد به
وراثلو او د کډرونو په وړلوا کې
لوی لاس درلود. د شاتو په پیاله
کې بې زه راکپل، تېر به هېږد
شو منلى د پاکستان موجوده
حکومت پالیسي دغندلو وړ ده.
د پاکستان، د خینو تنظيمونو
مشران لکه قاضي حسین احمد،
فضل الرحمن، سمیع الحق،
حسن جان او نور اویس هم په همدي
هڅو کې دې چې دا ور ان او ويچار
وطن نور هم وران کړي
ښاغلي خالد همت وویل موږ
په عمل کې د دوستي ثبوت
غواړو، دسمن بیا زمږد په هباد
کې مداخله کوي راخې چې تول
افغانان یو بل ته د وروری لائسونه
ورکړو دخپل حکومت ملا ور تړو
او د دېمن د دیسو مخه
ونیسو د سیمترار لومړي، ناسته
په یو لوړ بې مسئولیته سوالونو او
خوابونو پای ته ورسیده

وویل د پاکستان سره د افغانستان
تجارت تر هیجا قوي دي آزاد تجارت
ټولی سیمی ته مشمر دي
ارویا څکه سره لنده شوه چې
اقتصادي وده بې کړي
د ایران، پاکستان او افغانستان
د بازار حجم یايد زیات شي او یو ګډ
بازار ولرو، صنعتي پروژي موږ له
بل سره رقابت وکړي. زراعتي
محصولات یو د بیل متتم وي او د
منطقې په سطحه یو ه عمومي
تولیدي ستراتیژي ولرو په دې برخه
کې د مرکزی اسیا د ظهور یو بل
چانس دی یو واحد اقتصادي یونت
دی او نوی امکانات بې زمږد
اقتصاد نداړوي
ده زیاته کړه د ترکمنستان د
تېلوا پاپ لانن یو بل چانس دی چې د
افغانستان له لازی پاکستان او
هندوستان ته تېرپوی په دې کار کې
باید خنډ پېښ نه شې څکه چې بیا
امکانات بدپېږي. په دې اوس وخت
کې د دې پاپ لانن غخول د ترکي
او چین له لازی قيمته دی. د روسي
له لازی قيمته هم دي او منځنۍ اسیا
بې هم نه غواړي، د ایران له لازی
ارزانه دی خواړیکا بې نه غواړي،
د افغانستان له لازی هم ارزان دی او
هم بې مخالفین نشته. افغانستان

طالبانو علاقمند دي
په غونډه کې یوی خوانې
پاکستانی چې د فیوجر ګروپ
نمایندګي بې کوله وویل
راخې چې تېر په هېر او په
راتلونکي کې د دوازو ملتونو د
ورور کیدلو هڅه وکړو
وریسي ښاغلي امین فرهنگ
په خپله خبرو کې وویل شخپر تل
په افغانستان کې له بهر نه تېل
شوي دي زموږ خوانان باید خپل
تاریخ په خير ولوی او خان تري نه
خیر کړي. د پاکستان سره ده
متقابلې همکاري، نوی زمينه لرو
۲۳ کلن مهاجرت او په پاکستان
کې دری مليونه افغانی مهاجرو
افغانی کلتوره هله د دې زمينه
برابره کړه او هم بې د پاکستانی
کلتوره برخه واخیستل. زموږ ګډو
خوانانو هله زده کړي وکړي او د
نویو تخنیکونو سره اشتاشول
فرهنگ دا هم وویل پخوا موږ
پاکستان ته اړو وکړه د تجارت لار
مو په دوی وه خو د منځنۍ اسیا
د خپلواکو هبادونو په رامنځته
کیدو سره اوس موږ ته اړ دی او د
تجارت لازی په افغانستان ده
د افغانستان بانک لوی ریس
ښاغلي انور الحق احدی په دې اړه

له ۱ مخنه
کې به هرڅه خپل خای ونسیسي
ښاغلي مبارز زیاته کړه د
پاکستان، ایران او افغانستان له تېدی
کیدلو سره د شور کودتا وشه خکه
روس د افغانستان، ایران او پاکستان
د تېدی کیدلو خڅه ویریدو

د اميں په وخت کې له پاکستان
سره د تېدی والي پروسو پیل شود د
پاکستان دباندېنيو چارو وزیر اغا
شاهي باید راغلې واي خروسانو دا
پروسو ګډه وده کړه، د ژئتو تروون وشو
خو مجاهدين په دې تروون کې نه وو نو
شخه حل نه شوه پاکستان زیاتي
مرستي خان ته ګرځولي او امریکا هم
ورته اړه وه د روسانو له وتلو سره
عبوري حکومت د تنظيمونو د نه
همکاري له امله ناکام شو پاکستان
مدائله کوله. لار بې اوږدله او خو
څو خله بې مجاهدين تر فشار لاندې
راوستل چې د برپیننا بندونه وران
کړي خو مجاهدينو دا کار ونه کړ
ښاغلي مبارز د غلط سیاست په اړه وویل
د پاکستان د غلط سیاست په اړه وویل
زما په خیال پاکستان دوه کارنه په
لاس کې لري چې په یو ه کارت القاعده
امریکي ته سپارۍ خو په دویم کارت
طالبان افغانستان ته رالپري او دا د
دې له پاره چې امریکا په داسې حال
کې د افغانستان نه ووځي چې
افغانستان هیڅ کتبه نه وې کړي. دا
چې اته زړه طالبان له پاکستان نه حج
نه خی خرګند پېږي چې دوی اویس هم د

جنگ عراق والزمات ملي ما

همه بر این امر که جنگ راه حل درست
معضلات بشري نیست اذعان دارند ولی با
این همه جنگ به حيث یکی از شیوه های
عمده بازگشایی مشکلات و تناقضات در طول
تاریخ موجود بوده است. حالا فاجعه جنگ
در عراق و خاور میانه وجود دارد. میدهد.
در سراسر جهان تقاضای خن جنگ و
بازگشت به مذاکره و تفاهم بلند است ولی تا
زمانیکه یکی از جوانب جنگ شکست نخورد
با دوام جنگ آشکارا به زیان آغاز کننده گان
آن تغییر نیابد این فاجعه خوبیار ادامه خواهد
داشت.

در زمینه تأثیرات جهانی و منطقه ای این
جنگ، میتوان گفت که از همین حالا نتایج
شوم آن در اختلال ارتباطات، سقوط ارزش
پول، بلند رفتن مواد ضروری ظاهر ګردیده
است. اظهارات مقامات آمریکایی مبنی بر
مداخله روسیه، سوریه و ایران که در مورد این
دو کشور با نوعی از اخطار نیز همراه بوده
است. امکان گسترش و منطقه ای شدن
در ګیری را فراهم ساخته است.
ذهنیت موجود در کشور های اسلامی یا
تصور دشمنی آمریکا و انگلیس با مسلمانان.
اسباب ساز گسترش حرکت های ساسی و
مذهبی میگردد و از این ګیرودار، ګروه های
افرادی و تندرو به عنوان القاعده و طالبان بهره
گیری مینمایند.

در افغانستان واکنش هایی به شکل
تظاهرات در لغمان، جلال آباد و پنجشیر بروز
نموده و بر شدت برخورد ها در قندهار،
هلمند و ولایات جنوبی افزوده شده است.
بی تفاوت نشتن در برابر حوادث بدینگونه
مخاطراتی را برای آینده صلح و امنیت
موجب ګردیده و میتواند زمینه ساز گسترش
تشنج و آشفتگی ګردد. دولت و مردم
افغانستان بنابر اجراء و الزام موجود سیاسی.

اجتماعی و سیاسی باید بیشتر متوجه حفظ
امنیت با دور نمای ایجاد نظام قانونمند
مسئلی بر اراده مردم باشد. نیروهای سیاسی
فکری و اجتماعی در جمیت بسیج و مشارکت
بیشتر مردم در سرنوشت کشور و از این طریق
تفویه ثبات و اطمینان مردم فعالیت های
خوبیش را شدت بخشد. چنانچه دیده میشود
هم دولت، هم نیروهای سیاسی
برخورد ضعیف و بی تفاوت دارند در
صورتیکه تحرکات مخالف شدت یافته و مردم
در بلا تکلفی بسر میبرند. برای ایجاد یک
تحرک سیاسی سالم، مطبوعات میتواند نقش
جدی و بسیج کننده داشته باشد. همچنانگی
همه قلم به دستان در تمرکز روی افکار و
عمل سیاسی و اجتماعی در توجه به آینده
کشور و رفع مخاطرات بسیار ضروری است.
امیدواریم سران حکومتی، رهبران
سیاسی، سازمانهای اجتماعی، و اهل قلم و
مطبوعات دست به دست هم در این راستا به
فعالیت سازنده، سازمان یافته و هماینگ
بسیج ګردد.

طلوغ افغانستان

به سلاحهای کشتار جمعی پاکستان...

ارض ۱

و ابدالي در واقع مخدوش ساختن و مکدر کردن فرهنگ و مدبیت افغانستان در انتظار جهانیان میباشد.
اینکه دولت پاکستان چه نوع مردمی می سازد و چرا می سازد مساله ایست که به خود پاکستان ارتباط میگیرد نام های چون
عوری و ابدالی که فصلی از تاریخ و فرهنگ این کشورست نایاب حنین آسان به بازی ګرفته شود.
ما به این باور داریم که چنین نام ګذاری های غیر مسؤولانه باعث تحریش افکار عامه شده به روابط دوستی و حسن همچوی مردمان افغانستان و شبه قاره صدمه
میزند. از مقامات دولت انتقالی اسلامی جدا تقاضا مینمایم در چنین مواردی که حیثیت تاریخي و فرهنگی ملت و مردم ما مطرح است دست زیر الاشه نشسته اقدام
جسورانه و سازنده نمایند.

آنا هنک در عراق نهانکر ایک اړخورد

تمدن های بزرگ پسروی بوده است.
هم تمدن باستان بابل، بینوا، کلده
وأسور وهم صبح دوره درخسان
مدبیت اسلامی در این کشور اوچ
گرفته و در فرهنگ دوران اجتماعی
مردم آن ترتیب یافته است. در دوران
معاصر که با شکل ګیری سخشت
های مذهبی و دینی در خاور میانه
مشخص میگردد، حزب بعث عراق،
شاخه بر جسته ناسیونالیزم عربی را
تشکیل میدهد که با ایده آل وحدت
ملت عربی عجین است.
پس منظر تاریخي این
ناسیونالیزم مسحون از میازده با دول
مختلف غربی از انگلیس و فرانسه تا
ایالات متحده است و این تاریخ جدید
اغسته با زهر نفرت و انزعجار ناشی از
روش های ماکیاولیستی دول غربی
میباشد. در اوایل قرن بیستم انگلیس
یه نام دفاع از استقلال رهمن
عنعنوی و ملي عرب را فریفت، و اړ
انها برای پاشاين امبراتوری عنتمانی
و این نفرقه بزرگ

ص ۳

مشابه امریکای متعدد شدند، صنایع موتور،
در آلمان، انگلیس و امریکا به هم
شدن اقتصاد، فرهنگ و سیاست، تلاش
دول، شرکت ها و اتحادیه های معین در
جهت مهار و سیر دادن این روند به نفع
خود بر خود کشورها و دول عقب افتداده
از کاروان که هنوز در مرحله تشکل
دولت ملی قرار دارند یا نخستین قدم ها
را در این راه میگذرند. عقاید، آراء، مکاتب
و تظریات سیاسی، حقوقی، مذهبی و
فرهنگی سکل ګرفته در طول تاریخ که
به اتحادیه کشورهای جنوب شرق اسیا
(آسین) پیوست و غیره، رشد تکالوی
اطلاعاتی افکانی را در امر ارتباط های
علمی، تجاری، سیاسی و فرهنگی پدیده
آمد. کنفرانس های متعدد در زمینه حل
معضلات عام پسروی از طریق تعاوون تمام
کشورها دایر شد که برای مسائل ناشی از
قرف، امراض، تفاوت فاصله میان شمال و
جنوب، پرایم محیط زیست و غیره پدیده
های عام پسروی راه حل همه گانی
جستجو ګردد.

اما در میان همه این جریانات،
حرکت پیشونده تاریخی جهانی شدن
وجه غالب تضاد ها است، در نمونه عراق
 تمام اعاده این تضاد تجلی نموده است.
اولاً عراق کشوری است که مهد

سباون په لور به لاره پرانیزی او دده موکراسي او سوله ايز ژوندلپاره به له هیخ راز هخو او هاد خخه سپما و نکري

اقدام جسورانه آقای گرزي...

نمودند، اين اقدام به غرض آن صورت گرفته است که هر وقت نمایندگان ملت بخواهند، بتوانند از ارکین دولت حساب بخواهند. چين کارنامه در گذشته توسيع مرحوم محمد هاشم ميوندوال، صدر اعظم و شخصيت سياسي افغانستان يحيث يك اقدام ابتكاري عملی گردیده بود. مرحوم ميوندوال بعداً در خطابه اي به جانب ديجري اين موضوع پرداخته بودند و آن اينکه ممکن است عده اي از مقامات که از راه هاي نامشروع ثروت انداخته اند دارائي هاي خود را به خارج از کشور انتقال دهند. ميوندوال شهيد پيشنهاد نموده بودند که علاوه بر مقرره بيت املاک و دارائي ها مقرره به نام به کجا مي بيري؟ ها وضع و اجرا گردد. زيرا اگر افراد مربوط به کشورهای استعماری دارائي هاي خود را با خارج از کشور انتقال دهند. ميوندوال کشورهای فقير رسم بر آن است که دارائي هاي نامشروع به خارج انتقال مسیباًد. حالا ما پيشنهاد مي کنیم که سایر مقامات دولتي و رهبران عالي مقام کشور نيز به اين ابتكار ناسبي جويند و فورمه هاي ثبت ملکت ها و دارائي هاي خود را خانه پري نمایند. تا باعث حد اقل اطمینان خاطر مردم گردد. عده اي از اندیشمندان و سیاستگران مي خواهند ماده ديجري را يحيث تحت عنوان از کجا کردي به اين مقرره و فورمه علاوه گردد. اما چين پيشنهاد مي شود که غلاً دولت آن مراجع بازپرس را در اختيار تدارد و از طرف ديجر ميان خدai ناخواسته چين خواسته هاي موجب قرار سرمایه ها از کشور گردد. بنا بر اين ما برای غلاً همین اقدام را يحيث آغاز نمایند و جسورانه که ممکن است موجب بر انجمنه هاي تيز گردد تقدير و پيشنياني مي تعباًد و جواهان تعريب و تعليم ام يحيث يك قانون مي ناسبي.

يادداشت مدير مستثول

په ۱۹ نېټه چه ۵ ۲۰۰۳ د کال د مارج د میاشتی له ۱۰ نېټي سره سمعون در لود د افغانستان د دموکراسی ملي چې جبهه تر عنوان لاندی د اترکاتینیتال په بال روم کې چه د افغانستان د استقلالي اسلامي دولت د کابینې خياني غرو، سفيانو، د یو لپه مؤسساتو داخلی او خارجي مسؤولني، ټولنيزو شخصيتون، خبرياتو پکي ګډون درلود خپل موجودیت اعلام کړ د ۱۳۸۲ کال د وری د میاشتی په ۷ شتیه دغه قول سازمانونه سره بیا را ټول شوه تر خود افکارو د تبادلی په ترڅ کې هم پلاتفورم پیاوړی او قانونمند کړي او هم اسانame وليکي چې ددي کار لپاره سر بېره پر ۷ کسانو چې پخوا د جبهه د تدارک په کميسیون کې وه ۷ تنه نور اضافه شول او همدارا ز ۹ نفره د پلاتفورم کمیتی ته او ۹ نفره د اسانامي کمیتی ته د استخاباتو په ترڅ کې متفق الرای و تاکل شول

دی چې د ھیواد په دنته او بهر کې ڈېر پیاوړی اغیز من انځکاس پیدا کړ، ګردي میزونه جور شول، تحلیلونه او وړاندويښی وړ باندی وشوي دا جبهه د یوه اساسی بدیل په توګه په اوشنو شرابطو کې په تپه راتلونکي سیاسي نوبت او بدلونوکی لکه اساسی قانون، د احزابو قانون لویه جرګه او د ۲۰۰۴ کال په استخاباتو کې به خورا ستر سیاسي، اغیز من او پیاوړی نقش ولویو په هر حال که دا جبهه خوک منی یا یې نه منی دیوه ستر، مخکن او قوی سیاسي خوک په توګه د ھیواد او بدلونوکو سیاستونو په ترڅ کې خورا ستر پیاوړی ګامونه او چټوي او د دموکراسی اولسوکي په لور به سر بېره پر ټولو ناخوالو او مرکنده د افغانستان د راتلونکي

د دموکراسی ملي چبهه...

• نور سهيلی

درشي او پیژندګلوی په ترڅ کې وروسته له تفاهمه ددي ضرورت احساس کړ چې باید سره را ټولو شي او په لویه کچه یو سوچه، بې توپیره، پیاوړی او اغیز من سیاسي خواک چور کړي په لوړۍ ګام کې ددي دپاره چه دکار انجام او انسجام خپل بهير په اصولي او قانونه ټول په تدارک یوه کمیتی جوړه شوه دی کمیتی وظیفه درلوده تر خو د افغانستان د دموکراسی ملي چې دی پاره یو قانوننند پلاتفورم دوړاندې په توګه د چې په تشكيل کې ټول سره پیژندل شوی سازمانونه، احزاب، سیاسي ګروپونه او پیاوړی او لوسی اغیز من شخصيتونه چې خد د پاسه ۲۳ بندول شوي وړاندی کړ، چه له دی دلي خخه ۴۵ سازمانو او احزابو د پلاتفورم په پای کې ددي چې د تشکيل او اعلام لپاره خپلی امسا ګانۍ و کړي د افغانستان د دموکراسی ملي چې ټولو هغه سیاسي او ټولنیزو خواکونه ټه چې د او لوس په مقابل کې کوم خیانت نه وړي کړي، په قاچاق، چورتالن، انسان وړنۍ او داسې نورو توکميرو لایخوا لوبې د وطن وګړه کوم تاوان نه وړي تر سره کړي او یا تورن نه وړي بلنه وړکړه ترڅو د چې د قوت او لایپاپتیا په خاطر یو معین تاریخ د خپل موجودیت د اعلام لپاره تعیین کړي نو هماغه و چې د ۱۳۸۱ د کې د میاشتی

یک از آنها تک و ناکافې بودن ان فالې

کشورهای دیگر تجاوز نماید و بعد اثرا توجیه کند.

هر قدر تمندی به بهانه های مختلف بر دو رومای دوام دار شدن جنگ همه شروهای تندرو و خشوت طلب، و ګروههای مافیا په دا وادار به تپ و نلاش ګسرده ساخته است تا او این زمهه بوا امده برای تقویت خود و ګسترش ساحه فعالیت های خود بهره بگیرند.

نتیجه ګیری

جهانی شدن امر تاریخي است اما این

امر باید از طریق تشریک مساعی بهاد

های علمی، فنی، سیاسی، امثال ګروههای مختلف، پژوهشی و اقتصادي در عرصه

بین المللی به شمول نهاده های توسعه و اكتشاف ملل متعدد، هماهنگی دولت ها و

حواله پس بروند. ته از طریق زور و پسروکردگی این یا ان دولت مقدار، این

اقدامات اسلحه ساز ممکن است بر امر

جهانی شدن صدمات جدی تیز وارد نماید

و از طرف دیگر چهانی شدن یعنی پیروی کول منع کوي

برداشتن مواعن از راه متوازن شدن رسد و توسعه در مسطح کره زمین و رفع برابل ها

با مساعی تشدید است ته تصاحب تمام امکانات زمین توسط ترکت های برری

بنویلی ټیکن ټولنه او وړي کې یا د هرشي خخه په پتو سترګو تقلید او

هغه ډلي چې د تقلید مثبت اړخونه ګټور بولی په دی باور دی چې تقلید د توګنې او ده ګروهه

اصلاح او پرمختګ له پاره یوه بنه لارداده او وايې چې انسان او ټولنه یې

د دی له پاره چې دترقى او وړاندې

نک پېروونه ووهي نو باید یوه مثبته

تقلیدي پروسوه له سره تپه ګړي، خو

باید پام وکړو چې تقلید باید د

ضسوري شیانو خخه وي او دغیر

به خورا نېه حالت کې وسله واله یو از خخه خواکمنی او قدرت فقط دومره کولانی شی چه د بولی په وګوکې بې اعتمادی. دار او تینې په را ټولنیزو او تر ټنګ بې د ټولنی سیاسی او علمی کادرونه له هر راز علمی، تخنیکی، ټولنیز، سیاسی او د ژوند په چا پېریال کې نور حیاتي و ګرني کارونو په باو او مسولیت خخه په ډډه کړي او په دی توګه ګواکنی هر خه د ټولنیز کې په زور او خواک ترسه شي حال دا چه خواکمنی او اولس دواړه باید په دی پوه شي چه قول تضمیمونه او تدابیر د زمان او وخت د غوبنېتسو پر اساس باید ونیول شي، لکه ټنګه چه یو وخت دی ته ضرورت و چه ټولنیز تر لاسه شي او دمور وطنی د عزت لمن د ټنکیلاک له ناولو او کړغیرنو لاسونو خخه وړغورل شي، او په دی توګه د میرانی ستړپور باید په خای شي، اوس باید د ضرورت پر اساس ویښ او روبانګرکه عناصر سره راتول شي او دیووه پیاوړی خواکمن او اغیز من خواک په توګه د ھیواد او هیواد او ټولنی د مقدراتو دبدلون په لپاره خپلی متى را ټولنی د ټولنی د ستمانیدونکي کار او هلوخلو په ترڅ کې یو اساسی او کيفي سیاسي بدلون په خپله ټولنې کې رامنځ تکري د همدي ضرورت په اساس وروسته له لوبي جرگي د ټولنی ټولو سیاسي، مدنه او ټولنیز ګروپو، سازمانو او ټولنې د راشي

آیا جنگ در عراق... از ص ۲

ربیشه های استعمار را در سر زمین کشورهای عربی زنده نگاه داشت.

اتحاد اسرائیل اتش ناسیونالیزم عربی را افروخته تر کرد و این اتش با دوام خشونت هنور هم مشتعل است.

حمله صدام حسین به کویت تاشی از سرخوردگی ناسیونالیست های بعضی از کندي ها و دشواری های پیشرفت اتحادیه عرب بود که خود زمینه و بهانه برای مداخلات امریکا و متحدهن آن شد و مداخلات مسلحه را فراهم اورد.

حال که امریکا و انگلیس به حمله مسلحه به عراق متوصل شدند این جنگ

مظہر تضاد های ذیل است. امریکا مخواهد با از میان برداشتن عراق یک مانع عمدہ را در جهت ضمیمه ساختن همه امکانات خاور میانه عربی به شرکت های بزرگ بین المللی از میان بردارد. زیرا عراق یگانه کشور مدعی است. که بلند رفیق نیز نهاده را با این جنگ ابراز نموده اند و این جریان ادامه دارد.

نتایج سیاسی و اقتصادي

این جنگ در جهان

ارزش سهام از دو الی پنج فیصد در بازار های امریکا، اروپا و جاپان بیان امده

است. که بلند ترین حد بحران در کسرو را بعد از سالهای هفتاد نشان میدهد. تکراری از بلند رفیق قیمت نفت رو به تزايد است.

شرکت های بین المللی هوایی که بعد از حادثه یارده سیستمبر دچار بحران بودند، پیام بامانه از راه افراشی نهاده است.

حد اقل در خاور میانه مبادلات بازگانی به احتلال جدی تیز وارد نماید.

حادثه یارده سیستمبر دچار بحران بودند،

پیام بامانه از راه افراشی نهاده است.

کهنه است بلکه داعیه وحدت عرب را آن هم از طریق زور تعقیب می نماید.

عکس العمل دولت ها و ملت ها در موضع اتحادیه اروپا، اجلس کشورهای غیر

ملک، اتحادیه عرب و دولت های اکثر

کشورهای جهان نا حمله امریکا بر عراق

بسیار صدوده اند، که الله به گمک حقوق

و ساست شکل گرفته و تا کنون مرجعی

الاجرام بین المللی است. ګچه عملا هر

ضروري شیانو او مسایلو خخه تقلید به د ګئې پر خای د ټریورونه و لری خو په هر صورت سره تقلید په لغت کې د کارونو د اجراء د دندې په غاره نیوں با بی له تامله خخه د بل چا ده په پیروی کول یا د بل چا خخه متابعت، اقتدا او پیروی او یاهم بې له دی خخه چې د خبری حقیقت ته پام وکړو د بل چا د کارونو له مخې د خپلو کارونو او دندو اجراء کول او هم د نورو و ګرو د طریقی او طرحي خخه د استفاده او ګئې او چټولو په مانا هم راغلې دی ارسطو یونانی عالم او فیلسوف د تقلید په اپوند داسې وايې "تقلید" یوه داسې ګئې ټولنیزو ده چې کوچنبوالی خخه په انسان کې راپیدا ګږي او د بشر ده ټغونه بتوګنې په نظر کې نیویلو سره ده چې منفي کې هم یوه مثبته غریزه ده چې منفي او مثبتی خواوی پې ټه دی د تقلید د همده مثبت او منفي ته اړخونه په نظر کې نیویلو سره ده چې پسروکردگی این یا ان دولت مقدار، این پولی لیکن ټولنه او وړي کې یا د هرشي خخه په پتو سترګو تقلید او پیروی کول منع کوي هغه ډلي چې د تقلید مثبت اړخونه ګټور بولی په دی باور دی چې تقلید د توګنې او ده ګروهه ای علی، فنی، سیاسی، امثال ګروههای مختلف، پژوهشی و اقتصادي در عرصه بین المللی به شمول نهاده های توسعه و اكتشاف ملل متعدد، هماهنگی دولت ها و حوابه پس بروند. ته از طریق زور و پسروکردگی این یا ان دولت مقدار، این اقدامات اسلحه ساز ممکن است بر امر جهانی شدن صدمات جدی تیز وارد نماید و از طرف دیگر چهانی شدن یعنی برداشتن مواعن از راه متوازن شدن رسد و توسعه در مسطح کره زمین و رفع برابل ها با مساعی تشدید است ته تصاحب تمام امکانات زمین توسط ترکت های برری بنویلی ټیکن ټولنه او وړي کې یا د هرشي خخه په پتو سترګو تقلید او پیروی کول منع کوي هغه ډلي چې د تقلید مثبت اړخونه ګټور بولی په دی باور دی چې تقلید د توګنې او ده ګروهه ای علی، فنی، سیاسی، امثال ګروههای مختلف، پژوهشی و اقتصادي در عرصه بین المللی به شمول نهاده های توسعه و اكتشاف ملل متعدد، هماهنگی دولت ها و حوابه پس بروند. ته از طریق زور و پسروکردگی این یا ان دولت مقدار، این اقدامات اسلحه ساز ممکن است بر امر جهانی شدن صدمات جدی تیز وارد نماید و از طرف دیگر چهانی شدن یعنی برداشتن مواعن از راه متوازن شدن رسد و توسعه در مسطح کره زمین و رفع برابل ها با مساعی تشدید است ته تصاحب تمام امکانات زمین توسط ترکت های برری بنویلی ټیکن ټولنه او وړي کې یا د هرشي خخه په پتو سترګو تقلید او پیروی کول منع کوي هغه ډلي چې د تقلید مثبت اړخونه ګټور بولی په دی باور دی چې تقلید د توګنې او ده ګروهه ای علی، فنی، سیاسی، امثال ګروههای مختلف، پژوهشی و اقتصادي در عرصه بین المللی به شمول نهاده های توسعه و اكتشاف ملل متعدد، هماهنگی دولت ها و حوابه پس بروند. ته از طریق زور و پسروکردگی این یا ان دولت مقدار، این اقدامات اسلحه ساز ممکن است بر امر جهانی شدن صدمات جدی تیز وارد نماید و از طرف دیگر چهانی شدن یعنی برداشتن مواعن از راه متوازن شدن رسد و توسعه در مسطح کره زمین و رفع برابل ها با مساعی تشدید است ته تصاحب تمام امکانات زمین توسط

انکشافات

جنگ عراق

محمد داؤد
سیاوش

در هفته یی

که گذشت

نای

محمد ایاز

هرات در هفته گذشته در

سکوت مطلق خبری بود.
با پیرون شدن ژورنالیستان مستقل از هرات که در اعتراض به ضرب و شتم احمد بهزاد خبرنگار رادیو آزادی از سوی عوامل امنیتی هرات صورت گرفت خبرنگاران رادیو آزادی، بی بی سی، رادیو دری مشهد و رادیو دری پیرون موزی ایران هرات را ترک و به کابل آمدند. طبق خبر های به دست امده احمد بهزاد حین سوالی از وزیر داخله

کشور با پرخاش اسماعیل خان والی هرات روبرو گردید و متعاقباً نیروهای امنیتی خبرنگار موصوف را مورد ضرب و شتم قرار داده و برای مدتی محبوس کرده بودند.

احمد بهزاد بعد از
رهایی از زندان توسط مسئول امنیتی ولایت هرات احضار و هدایت می یابد که باید هرات را ترک نماید. وی در جواب می گوید نه تنها من که کلیه خبرنگاران مستقل، هرات را ترک خواهیم کرد. وی می گوید: ما

نامه ای به محترم حامد کرزي زیس اداره انتقالی نوشته ایم تا به وضع ژورنالیستان در هرات رسیده گی شود.

موصوف علاوه میکند، ضرب و شتم او در حالی صورت گرفته است که وزیر داخله دولت انتقالی و سیما سمر ریس کمیسیون مستقل حقوق بشر

و هکذا الاخضر ابراهیمی در هرات حاضر بوده اند. احمد بهزاد و ژورنالیستان همراهش در کابل با محترم حامد کرزي رئیس دولت انتقالی، وزیر اطلاعات و فرهنگ، سفیر ایالات متحده امریکا در کابل و حلقات ذیعلاقه دگر ملاقات نموده، جریان حوادث و رویدادها در هرات را با آنان در میان گذاشتند.

رودخانه فرات در شهر ناصریه را به عهده دارند. در شمال عراق چتر بازار آمریکایی یک میدان هولی را اشغال نموده و در بی گشایش جبهه جدید جنگ در شمال میباشد.

تبعات بین المللی جنگ:

رامسفلد سوریه را متمم نموده تجهیزات جنگی از مرز آن کشور به عراق انتقال داده میشود و بشار اسد رئیس جمهور سوریه گفت امکان دارد هدف بعدی آمریکا سوریه باشد.

سعود الفیصل وزیر خارجه عربستان سعودی اظهار داشت که در باره توقف جنگ با ایالات متحده تماس گرفته اما ریچارد باچلر سخنگوی ایالات متحده گفت از چین پیشنهاد اطلاع ندارد. گفته میشود حسنه مبارک با جنگ کوتاه مدت مخالفتی نداشت. نطاق وزارت خارجه چن جنگ عراق را تخطی از قوانین بین المللی خواند و عبدالله رمضان زاده نطاق وزارت خارجه ایران، دولت اندونزیا و پاپ روم خواهان پایان جنگ شدند.

کاخ سفید روسیه را متمم نمود که موسک های خطرناک، تجهیزات اختلالی در امواج ماهواره، عینک شب پیوند و سیستم اختلال ایجاد کننده در امواج هدایتی بپ ها و موسک های هوشیار را به عراق فروخته واژ دو شرکت روسیه و بریتانیا در دوچه از تصرف تصفیه شده، رسانه های خبری در رابطه به عدم کار آیی تکنیک های موجود جنگی میگویند که اتکای آمریکا به نیروی کوچک و با تخفیک پیشرفته و برتری هوایی با این فرض انجام شد به شدت مورد حملات هوایی تریتی دیده اند و سخنگوی فرماندهی نیروهای مشترک مردم علیه دولتیکه از آن بیزار هستند قیام میکنند ولی چنین اتفاق نیفتاد.

نشریه نیویورکر از قول منابع پنتاگون گزارش داد که دونالد رامسفلد دست کم در شش مورد بر کاهش تعداد نیروهای آمریکایی برای تصرف عراق پا فشاری کرده است. رامسفلد به توصیه جنرال تامی فرانکس رئیس فرماندهی مشترک آمریکا در رابطه به تعویق انداختن حمله بر عراق با توجه به مخالفت ترکیه در جاهه جایی شست هزار عسکر آمریکا در شمال عراق گوش نداد.

قبلاً گزارش شده بود که وزیر دفاع ایالات

میلیشیای عراقی را دست کم گرفته بود:
آرایش قوا در حال حاضر:

از جنگ های شدید و مقاومت نیروهای عراقی در جبهات گزارش داده شده. فدائیان صدام که تعداد شان به قول گزارشگران ۱۵-۴۰ هزار نفر میباشد به رهبری عدی حسین پسر بزرگ صدام به جنوب عراق فرستاده شده اند تا جلو

نیروهای ائتلاف را بگیرند. با عملیات انتشاری یک افسر عراقی تعدادی از سربازان آمریکایی کشته شدند این در حالیست که احمد کفتار و مقتی سوریه فتوای عملیات انتشاری علیه آمریکایی باعث شده تا هر نوع کندی به خصوص در روزهای اخیر به منزله توقف عملیات تقلي شود. ویلیام لاس فرمانده نیروی آمریکایی در عراق گفت مقاومت پیشینی نه شده نیروهای شبه نظامی عراق به معنی انسنت که جنگ احتمالاً آنچه انتظار میرفت بیشتر طول خواهد کشید و خبرنگاران گفتند که پرزنست بوش از شنیدن این سوال که جنگ چه وقت پایان خواهد یافت خسته شده است.

با توجه به برنامه های بلند پروازانه مطرح شده، رسانه های خبری در رابطه به عدم کار

آیی تکنیک های موجود جنگی میگویند که اتکای آمریکا به نیروی کوچک و با تخفیک پیشرفته و برتری هوایی با این فرض انجام شد که نیروهای عراق به سرعت در هم میشکنند و مردم علیه دولتیکه از آن بیزار هستند قیام میکنند ولی چنین اتفاق نیفتاد.

نشریه نیویورکر از قول منابع پنتاگون گزارش داد که دونالد رامسفلد دست کم در شش مورد بر کاهش تعداد نیروهای آمریکایی برای تصرف عراق پا فشاری کرده است.

رامسفلد به توصیه جنرال تامی فرانکس رئیس فرماندهی مشترک آمریکا در رابطه به تعویق انداختن حمله بر عراق با توجه به مخالفت

ترکیه در جاهه جایی شست هزار عسکر آمریکا در شمال عراق گوش نداد.

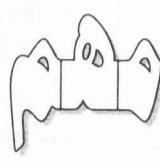
قبلاً گزارش شده بود که وزیر دفاع ایالات متحده اصرار ورزید که به جای روی آوردن به روش متدائل جنگ شامل برتری تعداد نفرات و تجهیزات سنگین بر طرف مقابل، باید از یک نیروی کوچک اما کاملاً با تحرک و مجهز با تسلیحات پیشرفته استفاده شود.

اما حالاً که قوای گارد جمهوری عراق، گارد

خاص و فدائیان صدام یکجا با طوفان های ریگ و هوای خراب در مقابل نیروهای ایالات

متحده و متخدیش ایستاده اند، جنرال مک کریستال یکی از سخن‌گویان پنتاگون میگوید که، ممکن است در برنامه عملیاتی متخدین تغییراتی ایجاد شود، و جنرال ریچارد مایر گفت، ما میتوانیم تاکتیک های ما نرا تغییر داده به این مشکل غلبه کنیم. مقامات استرلیا که پنجهزار نفری از تفنگداران دریایی آمریکا در حال حاضر محافظت از دو پل بر فراز

دو پیکار

طالبان به فعالیت مجدد دست زده اند

تشویش افزایشیت دوباره طالبان و نیروهای واپس گرا در افغانستان، زمانی در اذهان عامه راه یافت که طبل جنگ آمریکا علیه عراق به صدا درآمد. تحلیلگران سیاسی از همان اول دوچیز را پیش یابنی کرده بودندیکی کاهش توجه آمریکا به افغانستان و دومنی مساعدشدن زمینه های فعالیت برای نیروهای طالبان. اینکه به نظر میرسد که هردو موضوع به حریم واقعیت نزدیک تو میگردند. چه اینکه همزمان با آغاز و تشدید جنگ در عراق، افغانستان به یکاره از سرخط اخبار مهم رسانه ها افتد و تمامی توجهات متوجه جنگ و در عراق گردید. به نظر میرسد به همین گونه توجه آمریکاییان نیز بیشتر عطف مسایلی گشته است که آنان مستقیماً بآن سروکار پیدا کرده اند. طالبان نیز آنطوریکه دیده و طی زد خودری که از تلفات آن گزارش نشده است خواب را از چشم ان میگردند.

چنانچه به تاریخ ۱۳۸۲/۱۶ یک گروپ از بقایای طالبان به سرکردگی ملایرادر حمله ای را در بالا مرغاب ولایت بادغیس تدارک دیده و طی زد خودری که از تلفات آن گزارش نشده است خواب را از چشم ان میگردند. هم چنین با آغاز فعالیت مجدد این نیرو، چهار نفر از عنابر عده طالبان به شمول آخوند شهید خیل را پلیس غزنی دستگیر نموده و گفته میشود که این دومین مقام ارشد طالبان بعد از مولوی متولک هست که به دست نیروهای امنیتی گرفتار می گردد. آخوند شهید خیل در زمان امارت طالبان معین وزارت معارف بود. دستگیری آخوند شهید خیل و همراهانش نشان میدهد که تحرك جدیدی در نیرو های باقیمانده طالبان رونما گردیده است همنی طور در هفته گذشته یک مقام ارشد طالبان در یک مصاحبه رادیویی از تشكل ص ۵

دوبی ادھاری ...

حمله بر کاروان صلیب سرخ:

ریکاردو مانگیو انجینیر آبرسانی
صلیب سرخ بین المللی در مسیر
قدنهار- ارزگان به قتل رسید. گزارش ها
حاکی از آنست که کاروان صلیب سرخ
بین المللی که آنرا ریکاردو مانگیو
همراهی میکرد در مسیر قدنهار- ارزگان
مورد حمله قرار گرفته و مهاجمین با
حریق ساختن دو عراده موتور صلیب
سرخ آقای ریکاردو مانگیو را در انجا به
قتل رسانده است.

به تعقیب واقعه یاد شده صلیب سرخ جهانی تمام فعالیت های خود را در افغانستان به حالت تعلیق در آورد. اصابت راکت به قاغوش آیساف

هفته گذشته دو فروند راکت به شهر کابل اصابت نمود. طبق خبر های رسیده یک فروند راکت به ساخه ای در پلچرخی اصابت نموده و گفته میشود تلفاتی را به بار نیاورده است. هم چنین یک فروند راکت دیگر به قاغوش عسکری آیساف برخورد نموده ولی از خسارات وارد راپور داده نشده است.

افغانستان
عملیاتی از سوی قوای ائتلاف ضد تروریزم در افغانستان به منظور پاکسازی بقایای طالبان و القاعده تحت نام یورش دلبرانه همزمان با شروع جنگ در عراق اغاز گردید و تا کنون چند دیوبی مهمات و سلاح مربوط طالبان را در جنوب قندهار کشف و ضبط نموده اند.

عملیات دیگری زیر نام عملیات شیرصحراء در استقامت کوه صافی تیز از سوی نیروهای انتلافی اغاز و تا کنون ادامه دارد. طبق گزارش های رسیده در ولایت لغمان ۹۶۰ نفر مظنون توسط قوای امنیتی داخلی دستگیر گردیده و پاکسازی مناطق شمال شرق کشور توسط نیروهای داخلی و بین الملل ادامه دارد.

در هلمند چه میگذرد

چندی پیش به تعداد دوصد و چهل و هشت باب دکان و سواهای تجاری واقع‌تصادی مردم هلمند به امر والی ان ولايت تخریب گردید. مالکین سرای‌ها و دکاری‌ها میکنند که این دکان‌ها طبق ماستر پلان شهری ولايت هلمند و با نقشه انجیری ساخته شده بود. نماینده مردم هلمند که هم اکنون در کابل است با ذکر این مطلب گفت: مقام ولايت هلمند مالکین را ملا ومدارک دست داشته مالکین را ملا حظه کرده بود با آن هم در ۲۷ قوس ۱۳۸۱ امر تخریب این دکان‌ها را صادر واجرا نمود. بعداز واقعه تعدادی از موسفیدان تلاش‌های پیگیری داشتند در دایر دولتی، مقامات بلند پایه کشور و مجامع حقوقی و ملل متعدد تا

شاید بتوانند موضوع را به نحوی
جبران نمایند.

آقای مزیدی یکی از نماینده‌گان
مالکین دکاکین تخریب شده
میگوید هیئت هایی از سوی
کمیسون حقوق بشر، دولت در
منطقه آمده و با مقامات ولایت هلمدند
توافق صورت گرفته بود که
تخربیات سرا ی ها و دکاکین مردم
باید جبران گردد لکن باز هم والی
صاحب از اجرای توافق نامه سرباز
زده و به مردم جواب سربالا داده
است.

اینک ما در کابل آمده ایم

تابلکه بتوانیم صدای مردم خود را
به مراجع ذیریط برسانیم. وی
میگوید بسیار متاسف هستم در
شرايطی که همه افراد وطن امید
وار به صلح و امنیت دایمی هستند
نتیز اینگونه وقایع در کشور رخ
میدهد. آقا ی مزیدی میگوید فکر
میکنم دولت باید بد مردم هلممند
پاسخ قانع کننده ارائه نماید. در
غیر آن وضع از سابق هیچ فرقی
نخواهد گرد.

ملا عبدالرزاق دست گیر شد
ملا عبدالرزاق اخوند وزیر تجارت
طالبان در منطقه افغان زر ولایت
قندهار دستگیرشد. در عملیاً تی که
از سوی قواي داخلی وايتلاف بير
الملي در شمال قندهار جريان
دارد، تاکنون نفر به شمول ملا
عبدالرزاق وزیر تجارت طالبان
دستگير و مقداري اسلحه و مهمات
و تعدادي بمب هاي كنترل ازراه دو
به دست آمده است. بر اساس
گزارش هاي رسيده پائزده صد نفر
در اين عمليات شرکت دارند.

انفجار مین در لشکر گاه
انفجار یک مین در حومه لشکر گاه جان ۶ نفر را گرفت و ۶ نفر دیگر را مجروح کرد. مقامات ولایت هلمند باتایید این مطلب گفته اند که

مین از دوران سوروی باقی ماند
حتمال ندارد که مین جدیداً ک
گذاشته شده باشد.

با حلول بهار ۸۲ کابل سرسیز
میشود
همزمان با طراوت دوباره طبیعی
و سرسیزی دشت و دمن، کابل نیز
پیشواز بهار و سرسیزی می رود
شاروالی کابل به همه نواحی ۱۶^گ
شهر هدایت داده است تا پارک ه
مریبوطه شان را دوباره سازی و سرمه
نمایند. پیرو هسین مطلب، پار
سعادت واقع در مکروریان اول دوی
سازی شده و به تعداد یک صد
بیست اصله نهال گلبوته و سرو را
زمین آن غرس شد.

خو دوهم پور متح مهالله اداره وه
چې اتلس میاشتی اوپریده او د بن
تریون زمنه کړي وه چې د منځ مهالله
اداري حکومت به له مسلکي او
متخصصو کسانو خڅه جو پېښي او
د بیا رغونې کار بډېسلو
د بن تر سیاسی پړېکړو
وروسته د دې له پاره چې د
افغانستان بیا رغونه په پېښي او
اغزمن ډول پیل شي د توکيو
اقتصادي پړېکړو د افغانستان له
پاره د پنځو مليارده ډالرو نړیوالی
مرستي ومنلي او مرسته ورکونکو
هېبادونو د دی مرستو د لګولو د
خایونو تاکلو هیله دز لوده
د افغانستان خلکو لنډمهاله
اداري چې پېښي یواز خیزه او غیر
عادلاته جوړه شوي وه فقط په دې
هیله ومنته چې منځ مهالله اداره به
له مسلکي کسانو خڅه جو پېښي او
د افغانستان د لومړیتوبونو په

• استاد حبيب الله رفيع

چې د ژمنه شویو پنځه مليارده ډالرو
له جملې خڅه څه کم دوه مليارده
ډالر یه غیر ضروري لازو کي خاک او
دود شول او زموږ د بیا رغونې
پرسه لایل شوی نده او که دا کار
همداسي دوام وکړي نو پاتې درې
مليارده ډالر به هم همداسي د هله
من مزید، ويونکو دوزخی ځښو
خوراک شي او د هیواد د بیا رغونې
بهير به همداسي پښه پر خای پاتې
شي
په ۱۳۷۱ کال کې چې په
افغانستان کي کمونستي حکومت
رانسکور څو افغانستان د بیا
رغونې یو نړیوال چانس درلود چې
ه دی کار له پاره د ملياردونو ډالر
مرستي ژمنه شوی وه خو یو شمېرد
قدرت وېړو چې د فې سیل الله
جهاد له مقدسی کربني نند قدرت د
ښیلو او ساتلو ناؤګلې کربني ته
راتیت او د کمونستانو سره مله شول
نه یوازی داچې دا پرسه ویجاړه
کړه بلکه د کابل بشاري هم وران او
د ګډه تر بشخوس ززو زیات

تاکلو سره به د بیا رغونې کارونه
پیلېږي
له بدہ مرغه په لویه جرګه کې
چې د مخ مهالی اداري د تاکلو
له پاره جوړه شوي ووه. د بن د
پرېکړو منقاد په نظر کې ونه نیول
شوله او هغه کسان چې په
لندمهاله اداره کې د مصلحت او
لجاجت له لازی راغلي وو له
مصنوعي استعفی گانو سره
سره په حکومت او اداره کې بیا
راګلل او د وزارتونو خوکې بیا هم
په غیر عادله ډول په قومي
سمسي او ګوندي اساس وو شللي
شوی او هعمه هيله چې د مسلکي
اداري د راتلو له پاره افغانانو او
نړیوال درلوده نهیله شوه ټیاغلي
کرزي د لوبي جرګي د جوړیدو له
ورځي نه خلکو ته ډاهه ورکاوه چې
پیاوړي مسلکي او د متخصصې
اداره به جوړوي خو دا وعده بې
دومره وختنوله چې د لوبي جرګي
تاکلمي وخت سره ورسپد او بیاسې
د لوبي جرګي د کار موده یوه ورڅ

a) conclusions

intellectuals and professionals working in the fields of culture in Mazar-I-sharif are hopeless about stopping the rapid destruction of the region's archaeological riches. When asked what to do about it they say that first a government with true popular support must be elected – because only then would common people cooperate with the authorities – and second the commanders have to be disarmed and neutralized, because they are the prime plunderers and will obey no other authority {2}. Finally means must be provided to conservationists and institutions working for cultural heritage to implement basic protection plans

In the author's opinion, much could be accomplished by a through media campaign explaining the law, describing the issues at stake (collective preservation of national heritage, preserving the memory of a local population) and highlighting the punishments meted out to those that violate the law

{1} he was referring to a BBC report by MS. Kate Clark in May 2000, when the Rabatak inscription had been recovered from local authorities by Dr. Jonathan Lee and the author, and transferred to the Kabul Museum.

{2} in the north, in particular , local commanders seem to quite independent of their superiors. Thus, even if these superiors were to exert pressure on them to protect cultural heritage-which they show no intention of doing – this would not necessarily have much effect

Robert Kluyver
Foundation for civil society and culture
Tel: 0093(0) 70292322
sailor@creationflux.com

یک زن -

دو شوی

نخو، کله ایته بیکار کو که عمریت دراز شوه. ده ای دنیا گنج ده قارون نمانده و تخت به سلیمان. همه بوم و شوم رفتني اس.

- خي وفا دار! کتي همو یک زن عمره تبر کدي. میگوم آفرین!

- او زينو، چقه یک زن و دو زن ميگي. اي چي وسوس اس. مه اگه یک عمر دیگام داشته باشم همرايش تير مي کنم. اگه میخواهي بخي دليت يخ کنه قسم میخورم که مه همو یک زنه داشتم و دارم. مگم اگه خفه نمي شي زينم دو شوي داره .....

- وي، بي تميز! اي گپ هم از زدن اس؟..... بې غيرت! کم از کم چرا خوده نكشي؟
- اينه، بېي، بد بختي ما ده هميس که کسي ره به (بېردي) گفتني نمي مانيم. حالی اگه تفنگ ميداشتي، وقت سوراخ، سوراخيم کده بودي!
- معلوم دار، حالی هم ماندن والایت نيسن. او، خو خوار قيامتی مه اس.

- او زينو، ساده نشو، گوش کو چه میگوم. ديروز پس از دو سال خشونتم خانه ما آمده بود. ميفامي از همو یک درجن اولاد شاخ شمشاد، يک زن مه و چند نواسه صغیر بريش مانده. جسم و هوش و حواس، همه ره از دست داده ..... و قتيكه دست هايشه بوسيدم. با همو دست ها خيلي سرو رويمه لمس کد. آخر لرده ايش گرفت. زينمه گفت:
- او دختر نامراد، ده شهرآمده اي کله پاچه لاندي شده ره گرفتي؟! داماد مره که سروروش بزرگ مادر کلاتيت واري پشم ابريشمي داشت جه کدي؟؟

ستره هنري ضايعه

په ډپره خواشيني موخر تر لاسه کړي استاذ فقير محمد تنكالي د معاصري موسيقى (ترمپت) بي ساري بنه غربونکي، د افغاني جاز د موسيقى د اركستر مؤسس، نوميالي موسيقى جوروونکي. يو داسي شخصيت چې له کوچني والي خخه يې تر وروستي سلکي پوري خپل ګران عمر هنر او موسيقى ته وقف کړ او ستر هنرمندان لکه اروابناد احمد ظاهر او داسي نورو سره يې په موسيقى او کنسرتوكې په ډپره ميرانه او زره سواندي مرسته وکړه. او په خپله استادي يې د موزيك په ليسيه او همدا راز د بنکلو هنرونو په پوهنځي کې ډپر زده کوونکي روزلي وو د جلاوطنې په ناوره ژوندکې يې د المان په (اوفن بوخ)، کې له دنیا نه ستر ګې پېښې کړي.

طلوع افغانستان د دي نوميالي هنر مند مرینه د افغانستان د هنر او موسيقى د آسمان خخه يوه غتیه ضايعه او کمنبت ګئي

اروا يې بناده او ياد يې تل پاتې

او برادر تو زينو نيسنۍ؟ شکر که زنده مي *
بنينم. انشاء الله که جور و سلامت استي، همراه خانم، اولادها، دوست ها ....

- او، هه هو برادر عينو، الهي شکر! هزارها بار شکر. بيخي چشم هايمه روشن کدي.
میگوم هرديمان پشك هفت جان بوديم که از پنج، شش قصابي خو، زنده برآمديم.

- زينوي ګل، دوست به جان برابر؛ اي ره بگو که مه خوهستم يا بیدار؟

- قرار، قرار وسوس نکو که پير تر ميشي.
شکر بیدار استي بیدار. اينه بيا که دو باره روته بوسنم.

- خوب، بالکل درست شد. انشاء الله همشيره ايم، خانم خو، خوبس..... واه که چه مهريان زنی ..... چقه دست پخت هاي با مزه ايشه خورديم.....

- خو، بانيش، از خود قصه کو. خانم، اولادها.....

- اوه جوانمرگ، ايطو بي علاقه؟ نې که سر همشيره ايم کدام زن دېگه گرفتي؟

- نې با با، ده اي شرياط و روزگار خود ما زن شدیم. زن چطومي گرفتم. خانم، شکر از مه کده جوان و سر حال اس. خو، همي دېگه. خوي خوب داشت. مدام موه ميگفت غصه

خبر: در سيمينار مستوفيان کشور سندي ارانه گردید که ستر جنral عبدالرشيد دوستم و ستر جنral عطا محمد با وزير ماليه امضا نموده و معهد شده اند

که از شروع سال ۱۳۸۲ در منابع عايداتي شمال مداخله نمي کنند.

نصره: اي والله، چرا عاقل کند کاري که بار آرد پشيماني، مره خو، باورم نميشه.

بلدو: پالا اي سند اس سند. "قسم" خو نيس که باديس بيره. باز ستره محکمه ره نديدي "کيل" واري فيجيش ميکنه!

***

خبر: مستوفيان ولايات قندهار و هرات در سيمينار مستوفيان کشور حضور نداشتند. با آنهم وزارات مليه با ولايات مذكور در تماس است، تا مسابل را با آنان هم آهنگ سازد.

نصره: خي ايطو، تماس ها مثل ایکه دبلوماتيک اس!

بلدو: والله، ده اي عقل مه هم قد نداد. وزارت خارجه خو پاسپورت ميشه، مگم قنسولگري هاي هرات و قندهار در کابل بيس که ويزره بهه؟!

***

خبر: درست در زمان افتتاح کميسيون مستقل حقوق بشر افغانستان در هرات، احمد بهزاد ګزارشگر "راديوی ازادی" هنگام مصاحبه با علي احمد جلالی وزير داخله کشور در حضور سيما سمير رئيس کميسيون ملي حقوق بشر افغانستان، نماينده سرمتشي ملل متعدد و خورдан و بزرگان دگر مورد غصب اسماعيل خان قرار گرفته، پس از لت و کوب و گذستاندن زندان و تحقیق به اخراج از هرات مجبور گردید.

نصره: به عقيده بنده، کار امير اسماعيل خان "در به تو میگوم، دیوار تو بشنو" اس. در امارات غير عجمي چيزهایي مثل حقوق بشر، دموکراسی، خبرنگاری بي مدح و ثنای امير ګنجیدني نيس.

بلدو: مگم امير صاحب از زيان تلویزيون کابل اعلان کردن که او ګپ ها، يک سوء تفاهم بود. بهزاد و خبرنگار هاي دېگه که به رسما اعتراض از هرات برآمده ان، دوباره میتوانن به کار خود برگشته و بیغم ادامه بتن.

نصره: اي وطن، سې سال ميشه ده اي سوء تفاهم غرق اس. جنجال هاي مرگبار "خلق" و "پرچم" سوء تفاهم بود، اشغال شوروی سوء تفاهم بود، ويران کردن کابل سوء تفاهم بود. امدين "طالب" سوء تفاهم بود، حال هم تا که جسم و عقل کار ميکنه، سوء تفاهم اس.

بلدو: باش، خي مه فکر کنم که حسن تفاهم هم کدام جا پيدا ميشه يا نې؟

نصره: نصره جان! جانه قربان! کاکل نصره، به خدا. ته سخن جان!

خبر و نظر نصره- بدرو

خبر: محترم حامد کرزی رئيس دولت انتقالي اسلامي افغانستان داري هاي منقول و غير منقول خود را در فورمه ثبت داري ها و ملكت ها درج کرد و در پايان وظائف محوله خویش، مطابق آن به مردم افغانستان حساب خواهد داد.

نصره: همه چيز خو به جايش قيمت دارد. مه میگوم افرين کرزی، زنده باد کرزی!

بلدو: حالی ديگه ها هم ايطو فورمه ها ره خانه پري خواه کدين؟ باز، اي ده بيس ساله هديه و تحفه و کمک خارجي، غنیمت هاي جنگ ده داخل، بول نفت و لاچور و جنگلات و غيره، اي مزدهای خدمت عليه طالبان و القاعده و ديگه دانسته هاي و ندانسته هاي ما ده همحلو یک فورمه ګک جاي ميشنه؟!

نصره: ساده! حالی دنيا بسيار يشرفت کده، ايطو حساب هاي کلانه ده کمپيوتر ها نبت و ضبط ميکن. اگه نې، صد مستوفي هم رد او نها ره نمي یافه.

بلدو: مقصدت خو اي نيس که حالی دولت بري کل اينها کمپيوتر پيدا ميکنه. به خدا، باقیمانده کهنه باره و جل و جنده خود ما و صدقه هاي دنيا ده اي راه ګم خاد شد. مه خو ميگم ماره از خير اي حساب وكتاب تبر!

خبر: جنگ امریکا برای پر انداختن رژیم سدام و خلع سلاح عراق از یستینی طراحان پیشتر دوام کرد.

نصره: ده جنگ حلوا بخشن نميشه، باز پدرهای ما نمي ګفت که دشمن اگه پشه باشه، فيل فکريش کو. اي صدام خو جنگ نديده نيس. مه میگوم هيتلر اس هيتلر.

بلدو: نې که صدام صد دام است که بري باز چندم دنيا ره به جنگ انداخته. مخصوصاً که بوش بزرگ و بوش کوچک هر دو ره به يک میدان کشیده!

خبر: کسي به نام ملا دادله از تشكيل مجدد طالبان و قصدشان برای آمدن دوباره به افغانستان سخن ګفت.

نصره: ابر و باد و مه و خورشيد و فلك در کارند تا تو ناني به کف اري و به غفلت تخوري بلدو: هه ..... مه چي ميگوم، دمبوريهم چه ميگه!

نصره: بجه! وارخطا نشو، دمبوريه ايت به سر اس. مې آين که ابر و باده از کار پرتن، تا نينه، بکيرن که جانيت بر آيه.

بلدو: راستي، والله، ده وقت همين ها بود که آسمان و زمين بخې قاق شد.

نصره: ووي، ياديت نيس، ده دهیالا که تبودن، بارندگي مي شد. مگر ده دهپاين که تشريف داشتن، سپنمش هم نمي افتاب.

بلدو: ها، راستي، بعد از رفتن اينها یک دفعه از مار شریف طرف ميمنه ميرفيتيم، اي طرف او طرف صحيح باريده بود. مگه حصه تيمورک و بلخ فاق بود. مردم ميگفتند از خاطريکه ملا دادله هنوز د همسنجه

معصوم و مظلوم مورد حملات امریکا و صلیبی
واقع گردیده، فقط ریگ و نفت عراق به امریکا و
انگلیس تولیا شده، دینه فوجیع چون ۱۱ سپتامبر، بای
امثال آنرا دیده و نه هرگز آبستن خطای از آن دست
از ناحیه دیوانگان دیکات و فرعونی است.

باید آرزو کرد که خورد و بزرگ، اقلیت و
اکثریت، مسلمان و عیسوی، بلند دست و
فرو دست، ابر قدرت و کم قدرت، هر چه
زودتر اندیشیدن و عمل کردن عاقلانه و
عادلانه - مدبرانه و مسئولانه مبنی بر
ارجحیت دادن منافع عمومی بر
خصوصی؛ جهانی بر منطقه ای، کشوری و
فردي را از سر گیرند. همگان با خرد و نوع
که شایسته آدمی این اشرف مخلوقات است،
با مسائل و پرایلم های بشری که گاه گاهی
از پیش آمدنش شاید گریزی نباشد، به مقابله

و مجادله سازنده و فصله کننده بپردازند.
مردم روزگار دیده، عاقل و عادل
افغانستان هم درد و الام مردم مستمکش و
عجالتاً نگون بخت عرق را با گوشت و
بوست و مغز استخوان خود درک میکنند و
هم با مصائب ناشی از حاکمیت ماوراء
استبدادی صدام که عیناً مانند حاکمیت
منحوس طالبان و القاعده بر کشور ساخته و
سوختنده شده خودشان است، آشنا بوده
بالآخره ضرورت و قیمت آزادی از چنین
مهلهکه ای را نیز تجربه کرده و برای
خواهان و برادران عراقی خود، بهترین و
بیدردهترین شانس را در عبور از این مرحله
دشوار و فوق العاده خطیب تاریخ و دیارشان
آرزو میکنند.

امین بارب العلمین

جنگ عراق - شکستی جهان شمول

محاسبات یکه تازانه وجود نداشته و ندارد
عین چیز را در موضع گیری های متقابل با
آن نیز نمیتوان نا دیده گرفت چنانکه
بسیاری از انگیزه های فرانسه، آلمان، روسیه
و شاید چین در موضع گیری هایشان
واضحاً اند به مصالح انتخاباتی آنده و
ملاحظات ملائمه محدود مختص به خودشان در عراق و
منطقه مربوط بوده و میباشد.

و اما در خریش ها و اکشن ها علیه این جنگ در
اقصای گئی سر متساقنه قاعده برهمنی موال است.

گویند یکه ایاض ساده و بدوی فرهنگی بر همه
طوفی نگران غایبیه ذارد. چین من ایگزی که صدام و
زیزیم اس بدون کدام دلیل و برهان و ساعه و سایه

بزرگان عالم و ام به جای خلع سلاح عراق و صدام که
از دو دهه بدین سو مقرر و مکرر داشته بودند،
متاسفانه سورای امنیت و در نتیجه خود و
بسیاری از دیکتاتوری دارای طبلی ترین تومار
اینکه یک دیکتاتوری دارای طبلی ترین تومار
جنایات را به نفع مردم مظلوم عراق و کافه
پسریت تنبیه ولو ظالمانه هم که شده مجبور
به خلع سلاح و حتی کنار رفتن کنند. در
حقیقت مردم عراق و پسریت را فربیانی آن
کردهند.

نمیتوان گفت که در سلسله انگیزه ها و
دلایل حکم جاری در عراق مطلع و نقشه
های سوء عیورها و احساسات مبتکرانه و

و مقام شورای امنیت ملل متحد و در نتیجه به جهان و
جهانی میباشند در نگهداری هر چه ممکن و هر چه
طلولانی تر انتشار عمل با کم از کم یک دایره کنترل و
نقطار بین المللی در مسیر رخدادها توسط سورای امنیت
کوسمید؟!

ای را سایته این بود که به یاری بلکه با صدور قطمه
نامه جدید، قشایر بر زیبی صدام که تمدید آن از حملی
قطع نامه های بسیان هم مقام دی صلاح و بر از
جهانی عاتی از اتفاق بود افزوهه مسد که از جانبی فساد
را در مرکز اتفاق دهنده جنگ (امریکا) سکاست و از
ذلت دیگر بیرونی مونتر اراده جهانی و بر دیکتاتوری
جون صدام و همطران وی در اطراف و اکتف عالم
به نیاز است.

سناریو یا کرونولوژی جنگ جاری در
عراق از مبدأ تا دقیقه کنونی، حاکی از
یک شکست جهان شمول، یک ناتوانی
نمودید کننده بزرگان امروزی عالم و ادم
در مهار کردن حوادث و جریانات تباہ
کننده زمین و زمان است.

از مباحثات غیر سازنده در سورای
امنیت گرفته که می بایستی یک غنیمت
استثنای در جهان یک قطبی ملامال از
مخاطرات امروز باشد تا دادها و
اوپالاهای چندین صد هزاری و حتی
چندین میلیونی در جاده ها و خیابان های
کشورهای گوناگون، یک سرمه باس اور و
حتی وحشتان است.

"ویتو و مرده باد جنگ!" فقط همان
و همین! یعنی معراج نیوگ بشریت هم
عصر ما! مگر نه این است که ادمیان مغز
های خویش را داخل کمپیوتراها و روبوت

ها گذاشته و وجود سریع را از رحمت اندیشه و
تفکر تدبیر و احساس مسؤولیت چه رسید به رنج های
فیسا نهاده نواع و بادر گذشته فرهنگ و سیاست و
کیاست در اهان ناسه اند؟!

یارب! حقدار برای بزرگان
فرانسه، آلمان، روسیه و چین که گویی
صلاحیت و نیوی مسیر حرکت زمان و
تاریخ را داشتند، دشوار بود که بدانند.
جنگ اجتناب ناپذیر است، جنگ ویتو
شدتی نیست، بخای ویتو و تهدید به ویو،
باید به مهار جنگ برداخت. با استفاده از
تمامی و لایل نظاهر ایالات متحده
امریکا و متوجهش در بناهای دادن به نفس

هیوادونو صنعت تخفیک او
تکنالوژی ته دیر اریو او دی ته هم
ارتیا لرو چی د هغو هیوادونو علمی
طريقی دخبلی تولنی د شرایطو په
اساس نقلید او استفاده تری و کرو،
دا خکه چی غواړو د صنعت او
تخیک خاوندان شو او د یوی
لندی مودی په تبیدو سره خان په
اقتصادی او علمی لحظه بشپړ کرو او
نور د بھر نیو مالونو د بی ساری
واردلو خکه خان خلاص کړو چی
دا مسله پدی مانا چی راخی چی
مور غواړو په هر لحظه سره خان د
نورو هیوادونو سره یو شان کرو
خکه چی هر هیواد او ملت خپلی
 ملي خانکرتیاوی لري او د هغو
هیروول یا پرېښو د انحطاط سبب
کړی.

همدا راز نقلید داسی یو عامل
دی چی دیر متصاد ارخونه لري:
یواخی محض انسان د کمال او
پوهی لورو پوریو ته رسوی او بل دا
چی کیدای شي هماغه محض
انسان د لا انحطاط کندي ته
واچوی او د حیوانی غرایز و مرحلې
ته بې وغورخوی او دهنه خکه د
تفکر او خلاقیت غوندی انسانی
خصوصیتونه واخلي نو باید پوه
شو چی هنگه تفکید چی به آکاهاهه
طريقی سره انتخاب شوی وی دهنه
تفکید سره چی په غیر آکاهاهه او په
پتوس کو انتخابی دیر توپیر لري.

تقلید هغه موثر عامل دی
چی ببرته پاتی انسان او ببرته
پاتی تولنه د یو مترقبی انسان او
مترقبی تولنی لورته بیایی او
نردي کوي یې . په فردی ژوند او
لیدل کبیری دا پخله د ژوند او
کی هم له دبرو مشتبه او معقولو
تقلیدی پرسوسه مخامن کړو
چی سلیم عقل دهنه د ملنو
حکم کوي لکه د نادان
او جاهل انسان تقلید او پیروی
دعاعل او پوه انسان خکه یا د
مریض پیروی او تقلید د طبیب
او داکتر خکه او هم د یو ببرته
پاتی انسان تقلید او پیروی د
متبحر متخصص او متجر
انسان خکه او ...

هماغه اندازه چی مشت
تقلید منطقی ، آکاهاهه، مشت
او جورونونکی دی، منفي او بی
له سنجش تقلید د انسان د ببرته
پاتی والی ، انحطاط ، سریا او
ذلت او او دخوریدو سبب
کر خجدای شي باید په نظر کې
ولرو چی تقلید یوه عبوری
پروسه د او د یو داسی
موقعي طریقی او لاری په حیث
باید انتخاب شي چی انسان او
تولنی ته بې د استقلال ،
خلاقیت او ابتكار زمینه مساعده
کړي. تقلید باید یوه دائمي
طريقه نه وی خصوصاً په او سنیو
شارایطو کې چی مور او زموږ
تولنه قرار لري مور د پرمختللو

پراوونوکی آکاهاهه شکل لري او
دعالي سلحجي درلودونکي وي
تقلید د کوچنیوالي په لومړنیو
دورو کې پیل کبیری او لکه چې
لیدل کبیری دا پخله د ژوند او
چاپریال د پیزندلو او کشف په
لور د لومړی کام په حیث کیل
کبیری. ددی غیر آکاهاهه او
بوازنی صرفاً تقلید خکه لړ
وروسته چی د لوبانو د اعمال او
کړنو خکه کبیری ماشون ورو، ورو
خپلی کرنی او اعمال پېژنی او د
هغوي په مقصدا او هدف باندې
پوهېږي او خپل اعمال تنظیموي
او سمبالولو ته بې ملاتری او پدې
جريان کې دهه کاری مسله په
انسانانو کې رامنځته کبیری چې
همکاری پخله د انسانانو تر منځ
یو دې سنه او پسکاره خصوصیت د
تقلید په جریان کې دی.

بنا په همدغه د لایلو چې
تقلید په انسانی تولنه کې دخیل
خاص مقام درلودونکي دی.
مشت تقلید انسان د رکود
حالت خکه را بسی او لوری او
جورونونکی پوریو ته بې رسوی او
انسان تشویقوی چې خپل د
ابتکار او خلاقیت قوه پکار
وچوی. هیڅ یوه تولنه او یو قوم
د تاریخ په دورو کې ندی لیدل
شوي چې بې له یو تقلیدی
دوری خکه مستقیماً د خلاقیت
او ترقی دوری ته رسیدلی وي.

سور خخه چی نور دعادت په بنه
اوستی دخولی لاری بې ترشح
کبیری او دا عمل بیا د تکرار په اثر
په عادت بدلبیری
زیارتہ د حیواناتو د زده کړي
ظرفیت د حیواناتو د بلوغ یا
دحوانی خخه مخکی دوری پوری
محدود وی. هغه وخت چې
حیوانات د لوپیدو او رشد په حالت
کې وی حتی د دبر ساده شیانو په
زده کړه کې ضعیف او ببرته پاتی
وی او دبر شیان بې چې باید ان لا
د بخو خخه باید زده کړي وای حتی
په هماغه وخت کې هم دهنوی د
زده کړي د طوفیت خخه د باندې
زيات دی (په همدي سب وایو
چې د حیواناتو تقلید غیر آکاهاهه
دی) د بیزوګانو تقلید دی.
په دې قاعده کې ممکن دی خینې
استننا کانی موجودی وی لکه خنکه
مو چې اورېدلي دی د بیزوګانو
مختلف دولونه دبر مقلد دی او د
بیزوګانو خخه په غیر دا تقلید په
نورو حیواناتو کې په دبره تیه سطح
کې قرار لري.

د تقلید سطح او اندازه د حیوان
خخه تر انسانه پوری دبر توپیر لري.
تقلید په انساناتو کې تقریباً د رشد او
لوپیدو په اکثره مراحلو او
دې پچی ته چې د مور په
شیدو روزل شوی وی د لومړی
حل له پاره غوبه ورکول شي د
هغې دخولی لاری غدي کوم شی
نه ترشح کوي لیکن ورو . ورو د
تقلید تکرار په نتیجه او اثر چې په
غیر آکاهاهه یعنی غوبه توګه له

خودت شرات

محمد عالم افتخار

شیر حزبی

قرفه‌نگ دموکراسی، همپذیری و پلورالیزم و توضیح جای احساسات و افکار واقعاً ملی به احساسات و افکار خربی، تنظیمی، سمتی، قومی، قبیلوی، مذهبی و غیره آنهم در حدود غالباً بیمار گونه، عقده الود و خشم انگیز، کارتونیستی و ترویجی، آموزشی و پرورشی تعسیری و سازنده منجمله به وسیله مطبوعات غیر وابسته صد درصد ملی و سراسری در جهت تشكیل و قوام اندیشه ها و احساسات رئالیستک ملی میتی بر منافع و مصالح علیایی امروز و فردای افغانستان کاریست نه چندان کوچک و سهل و ارزان.

به دلایل اقتصادی و فرهنگی:

زمانیکه ایدنلوزی های کانکریت و
مسجد و اصولا بیگانگان برای ما دوست
و دشمن و برنامه های اقتصادی و
فرهنگی تعیین میکردند، دگر سپری شده
ست. درک و دریافت منافع و مصالح
علیایی ملی با چشم انداز، تحلیل و
رزیابی دقیق و حد اکثر علمی و عملی
بدین معناست که معیار موافقت و
مخالفت در میان واحدها، طبقات، اقسام،
حزاب، تنظیم ها و امثالهم مانند سنگ
بحک درخشنان وجود دارد. پیمانه
همسوسی اهداف و نیات همسایگان و
کشور های دگر دنیا با منافع و مصالح
عالیه ملی و افغانستان شمول مردم ما
و همیرین زمینه و بستر مناسبات دوستانه و
همکاریهای ما و انجاست.

در برده کوئی حکم امرانه تاریخ بر
کلیه نیروهای سیاسی نظامی، شخصیت
ها و حلقات روحانی و روشنفکر، سران و
موسیقیدان اقوام و قبایل، متخصصین و
اهل فن، آموزگاران و آموزندگان و خلاصه
فرد، فرد هموطنان اینست که با صرف
بیداری مجموعه نیروهای مادی و معنوی
در جهت بازسازی کشور ویران استقامت
یابند. باید در نظر داشت که بازسازی در
حکم اراله ویرانی های تاشی از جنگ
ست. در حالیکه آرمان ملی مردم
غواستان علاوه انتلای اقتصادی و
فرهنگی متعادل با کشورهای مماثل و
همعنان شدن با کاروان تمدن جهان امروز
با تأثیق ارزش های والا و سنن ویره و
ماندگار ملی میباشد. بنا برین سهمگیری
در بازسازی و مراقبت مؤثر از سلامت و
سرعت پروسه های آن رسالت و مسولیت
حق افاق ه کدام را

میرهن است که تحقق پروگرام های ارزسازی به تامین مطمئن امنیت در سر برکشور و در کلیه شهر ها و دهات، امنه ها و کوهپایه های این سرزمین مصروفت انگاک ثابیزیر دارد. بنابرین عدم اعتنا و احیاناً تلاش در جهت اخلال و نزلل امنیت در کشور پلیدترین نوع

هکذا بازسازی فقط با بگارگیری مجموعه
سازع و امکانات مالی ملی و مساعدت های بین
ملی با تدبیر و تعلق، توانی و حسایات و یا اعمال
رسیم حسابدهی و حسابگیری نهایت مسؤولانه و
نگاف ممکن است و بتا بر این عدم توجه به
استحصال و مصرف مبالغ و امکانات مالی

معین رادیویی و مطبوعاتی پرداختند.
لبته مجموعه اینها با حفظ ملاحظات
خواوان، گردش روی همراه مثبت و در
کثر موارد پدیده های کاملاً ضروری،
موثر و در خور تمجید و تقدیر بوده و
هست.

تحت همین شرایط و در کنار
یمامی این واقیت ها و جزئیات، جای
شرفات پرتوان و دارای موضع واقع
خالص ملی در کام اول لاقل نسیبه بی
کاملاً آزاد از هرگونه وابستگی و تعهد
جزیی، تنظیمی، جناحی، قومی، سمتی،
برادی، لسانی، فرقه بی، مذهبی، جنسی

امّا لَهُم مَا حَالَى وَ كَمْبُودَ اَنَّ اَرَ لِحَاظَ
وَشَنَّكَرِي شَفَافَ وَ بِهِنَّگَامَ مَسَايِلَ وَ
سَتَقَامَتْ هَايِ مَنَافِعَ وَ مَصَالِحَ عَلَيَّاَيِ
جَوَّلَنَ وَ بَدَرَ أَورَدنَ اَدْهَانَ اَزَ سَرَدَرَگَمَيِ
هَايِ بَرَ خَاسَتَهُ اَزَ جَدَلَ هَا وَ بَرَوَ
مَأْكَنَهَايِ مَغْرَضَانَهِ يَا بَعْرَجَيِ هَايِ
ذَاهِي جَرِيَاتَ وَ بَدِيدَهَ هَا بَهَ وَضَوحَ
مَحْسُوسَ بُودَهَ:

استنایی مردم افغانستان در لحظات

دلايل سياسی

اوپاع در داخل و پیرامون
کشور، و هکذا منطقه و جهان به نهایت
بفریج و سر در گم کننده است. گروه
و تسلکات سیاسی نظامی خورد و
بزرگ موجود کشور غالباً اثبات خود را
در نفی دگران، بقای خویش را در
امحای فزیکی و حداقل معنوی
مخالفان شان جستجو میکنند و در
مبارزات باصطلاح سیاسی خویش که
باز هم غالباً منطق توطنه و تفتگ در
آن بر جستگی دارد همه گونه وسایل
کثیف و شریف را استخدام می نمایند.

شایط روزهای سر نگونی طالبان و پس از آن چنین آمده که ایالات متحده امریکا و اتالافیوں خد تروریزم -البته بر مبنای منافع و دیدگاه های دور و نزدیک خودشان- با پیروهای سیاسی و نظامی شرکت کننده، در مذاکرات بن و اقدام های نظامی علیه طالبان و القاعده روابط و مناسبات جدا جدا داشته باشند که بیشتر موجب قوت گیری تسليحاتی، تمايلات خود خواهانه فرار از مرکز یا انحصار طبلایان آنها گردیده و میگردد.

دونرها و حامیان پارین و بیماریان
نان بیز اگر به سخاوت ها و به
مساورت های پیشین نیفروده باشند. لازم است علی الرغم ادعاهای ظاهري و عهد
کاهش آن تقدیر شود. در حالیکه
نافعه های روا داشته شده در حق ملت

زه رتلخ و فلچ کننده یاس و سر خوردگی
خون را در رگهای پیر و جوان، زن و مرد،
ما سواد و بیسوساد، مقیم و مهاجر این دیار
به سختی آلوده بود.

درست در چین هنگامی نقطه عطف بزرگ و بیسابقه در تاریخ جهان شکل گرفت. حادثه در اماتیک تروریستی ۱۱ سپتامبر در ایالات متحده امریکا به وقوع پیوست.

میدانیم که پس از فروپاشی اتحاد

شوری بمناسبه امپراتوری ایران قدرت دوم
جهان که تحت حاکمیت استبدادی صد
موکراییک، جدا از مردم و ظاهراً تک
جزیی دیوان سالاران فرعون منش آن
مدت ها قبل از درون پوسیده بود و با فرو
غقادن در با طلاق جنگ افغانستان به
سکست و اش محلان کامل مواجه گردید.
نتیجی غرب به رهبری ایالات متحده
مریکا با خاطر آرام افغانستان را به دست
قدیر رها و به قراموشی سپرده بودند.

بدینجیخت فاجعه ۱۱ سپتامبر در

کشور تاریخی دیرینسال افغانها که مؤجد مدتی های درخشان، بیورنده سن و فرهنگ پر تنوع و در بیشترین برده های زمان حایز موقعیت های ممتاز، حساس و منحصر به فرد جیو-پولیتیک و استراتیژیک بوده و میباشد. در واپسین ربع قرن بیستم با "کودتا"، انقلاب، "انعال"، "جهاد"، "جنگ های تنظیمی"، و بالاخره نسلط یافتن "طالبان"، به فجایع هولناک، کشتارها و مهاجرت ها و بی خانمان شدن های بیرون از حساب، ویرانی و تباہی و چور و چاول های بی حد و حصر، از روای فجیع در عرصه جهانی همراه با استهزا و تحقیر آدمیان و عالمیان معروض گردید. به ویژه تحت پاشنه های آنهین "طالبان" روی پرده و حامیان و هادیان پشت پرده شان، افغانستان- این قلب تپنده آسیا- در منگنه فشار های منجمد کننده گرفتار آمد. از لحاظ فرهنگ، تاریخ، هویت و غرور ملی یکسره محکوم به اعدام و انهدام گردید و از همه عجیبتر و هول انگیزتر اینکه بصورت همزمان با فهریسیار خشن و طولانی طبیعت یعنی حشک سالی های متواتر رو برو شد.تا حائیکه مخصوصاً به دیال برگزاری بمازه های اجرایی "استسقاء" طالبانی حتی مختصر سایه های ابر و خک نسبتاً مرطوب اثرا که اگر در

جایی و جود میداشت. تیز گویی
عامده و خشم الود فرامی خورد
کنار می زد.

نا گفته بر همگان پیداست که
متجمله قلم و قلمدان، اندیشه و
تعقل، گفتار و نوشتار، کتاب و
کتابخانه، آموزش و پرورش عموماً
تحریریم گردید و به آتش کشیده شد.
ملتی که در طول تاریخ بر

حماسه اش هر گز استعمار و همه
آنچه را که مترادف با ان میدانست،
نه پذیرفته و بوزه سلطه جویان
علیشی را بارها به خاک مالیده بود،
چنان مستاصلانه اسیر بینجه های
استبداد و استحمار، تحمیق و
تخدیر گردید که ظاهرا مسخره و
مسحک ولی در واقع با مهارت و
دقت و تسلط کافی به در هم
شکستن قامت، هویت و مختصات
انسانی کلیه طبقات، اقتشار و واحد
های قومی با هم برادر این سر

ریس مسروط بود.
گرچه ایستایی و خیرش های
ملی و سراسری با اشکال و انواع
گوناگون و در چوکات همه گونه یی
از امکانات با مد و جذرها ادامه
یافته و در ارتفاعات شمال و شمال
شرق سرگرهای معینی از
”مقاومت“ به وسیله این هیولا
تسخیر ناشده یافی مانده بود. معهدزا
امید فوری از ازدی و رهایی حتی به
منابع سوسوهای کوچک نور بر
خلمات این سبب دیحور نسبت تمیزد.

N.G.O ها ندارم.

سوال: من شکر می کنم از شما که به سوالاتم پاسخ های دقیق نمیدهید. میتوانستم از شما پرسش کنم که آن فرار باشد تمام ورا در چهار چوب یک تصمیم دولتی خاص به پاسخ گویند. هور دلارشان (مانند شما) شوند په تهاره های فواهد را؟

جواب: من به عنوان یک تبعه افغانستان همواره طرفدار شفاقت دولت هستم و هر سوالی را که مردم دارند باید از ارکین دولت پرسند و ارکین دولت هم باید پاسخ بدهنند.

سوال: آبا خاضر هستید گویند که در کذشته په راشته اید و امروز از مال و متل په دارید و آبا در آینده هم فواهد را پشت په بست آورده اید؟

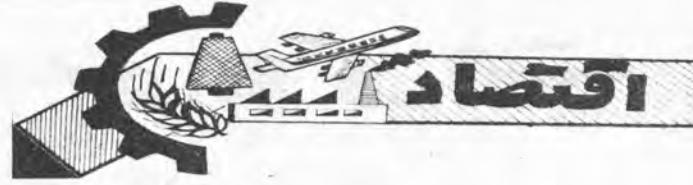
جواب: صد در صد؛ صد در صد!

من پیشنهادی به کابینه ارائه کردم که تمام ارکین عده دولت تمام دارایی های خود را ذکر کنند و در این چوکات من حاضر هستم تمام دارایی هایی را که قبل از آمدن به افغانستان داشته ام - البته در دارایی های خانوادگی من سهم ندارم چون پدرم و کاکایم زنده هستند.

در عین حال منع تمام دارایی های آینده را در هر سال که من پیدا میکنم، که از کجا آمده و به چه اساس بوده.

سوال: آنکه این مسئله مطرح شود که به عنوان یک مقام فواهدیها اعضا فاندان و افغانستان شما مقام معمم را تقویض کنند خاص هستید پنین پیشنهادی را به دولت ارائه کنید؟

جواب: مطلقاً من هیچ نوع مقامی را به هیچ یک از اعضای خانواده خود نخواسته ام و اگر یک نفر پیدا شود که بگوید من یک روز سفارش در مورد یک عضو خانواده خود برای منسوب کردن او به موقعیتی کرده ام حاضر استعفا بدهم. پایان

قسمت
دوم

مصالحه با اشرف غنی احمدزی وزیر مالیه

هو سؤالی که مودم دارد

باید از ارکین دولت پرسند

جواب: من معلومات دست اول از N.G.O ها را ندارم چون مسئولیت کاری

من رایطه ای با این مسئله ندارد. وزارت مالیه هیچ نوع قراردادی با N.G.O ها ندارد.

سوال: مسئول یکی از نشریه ها می کفت له شما پاتنده N.G.O را در این می کنند و هر که هم میتوانند N.G.O ایجاد کنند در کش شان این

مسئله ای است. در این مورد البته ما به حیث یک مسئول امر در افغانستان پیوسته سوال کرده

است که آنرا با شما آشنازی داشته باشند می توانند در کارها موفق باشند این معرف ها تا په فر

درست است؟

جواب: من هیچ N.G.O ای را اداره نمیکنم، هیچ نوع ارتباطی با N.G.O ها ندارم و هیچ N.G.O ای را تمول نکرده

اما و مكتوبی به تمام سفارت خانه ها

و ممالک کمک کنند و بگوید که آیا این ها بصورت

بر اینکه هیچ نوع تعلق به N.G.O ها

نداشتم. تنها ارتباط ما با N.G.O ها در چوکات عمومی مجلس مشورتی است که بصورت دو هفته وار دایر مشود و با ممالک کمک دهنده و در آن N.G.O ها هم حضور دارند و از نظریات در کنفرانس های مختلف در این مورد دفاع می کنم

که من هیچ نوع ارتباط مستقیم با

مل متحده تحویل می دهنده و هر موسسه

که ناچه حد و اندازه اینها (موسسات) موقت یا غیر موثر عمل میکنند سوال جداگانه ای است.

در این مورد البته ما به حیث یک مسئول امر در افغانستان پیوسته سوال کرده

ایم و پیشنهاد مشخص می این بوده که یک موسسه بی طرف بین المللی برای نظارت

به جریان مصرف پول به وسیله ملل متحده و

یا این پول را به دولت داره شده و یک مقدار

آن را شما توزیع کرده اید. تصور کنی در افغانستان

این است که پیش از رو میلیارد دالر آمده و شما به عنوان وزیر مالیه گشتن به قریان میگردید. این پول به وجود آید و یک مقدار فرهادی مسئولیت روزانه آن را به عهده داشت بعد از اینکه من وزیر مالیه شدم و محترم محمدی در عین زمان با من در اداره سپاه بوده و مشترکاً کار می کردیم.

نیز این تصریح آن بحسب شما این پول را کسر کشید.

توزيع شده است.

سوال: شما میور شدناها با کار

یا سازمان های غیر دولتی چقدر موقوف هستید و تا په مرکز میگیرید که این سازمان های این پول ها را به همراه میگیرید که آن مبالغه داده باشند و پس از این مبالغه داده باشند.

جواب: پیشنهاد ما این بود که به زودی این کار صورت بگیرد.

سوال: شما میور شدناها با کار

یا سازمان های غیر دولتی چقدر هستید و تا په مرکز میگیرید که آن مبالغه داده باشند.

جواب: این بر اساس یک غلط فهمی استوار است اولاً تمام بولی که به ملل متحده

آمده یک قران آن یه وزارت مالیه داده

نشده. اساس ارتباط ممالک کمک دهنده با

مل متحده این است که بول را مستقیماً به

سطوح تشویق، ترغیب، تشجیع و تقدیر نماید.

همزمان بمثابه جسم و گوش بینا و شنای

مردم در تحلیل و ارزیابی، مکافه و محاسبه

عملکردهای ارگانهای دولت، احزاب و سازمانها، گروه ها

و تنهادهایی گوناگون داخلی و خارجی، اشخاص و ایارات

مسوول و غیر مسوول و بالاخره با اطلاع نگهداشتن به

هنگام و متداول هموطن از مجموعه جریانات دارای

اهمیت در سرنوشت ایشان، اشخاص و خانواده های

در این مسئله هستم تا معلوم شود کی از اداره انسجام چقدر معاش گرفته یا ترتیب مصرف

بول چه بوده. اداره انسجام افراد مالی دارد که مسئولیت روزانه اداره مالی را به عهده داشتند.

مسئولیت مالی اداره انسجام هیچ وقت بر عهده من نبوده. چون هدف اداره این بود که تا کمک های بین المللی را منسجم سازد.

سوال: یک سوال دیگر هم در رابطه با این مسئله است که شما این بول چه بوده این اداره انسجام را بر عهده داشتم

پولنگی است که به افغانستان آمدید البته مقادیر این بول ها از طریق سازمان ملل آمده و یک مقدار

آن را شما توزیع کرده اید. تصور کنی در افغانستان

این است که پیش از رو میلیارد دالر آمده و شما به عنوان وزیر مالیه گشتن به قریان میگردید. این بول به وجود آید و یک مقدار فرهادی مسئولیت روزانه آن را به عهده داشت بعد از اینکه من وزیر مالیه شدم و محترم محمدی در عین زمان با من در اداره سپاه بوده و مشترکاً کار می کردیم.

نیز این تصریح آن بحسب شما این پول را کسر کشید.

من حاضرم تمام استاد مربوط

به دوران مسئولیت خود در اداره انسجام را در اختیار شما قرار بدهم به

آقای جاهد محسنی تلفن کرده ام که تمام استاد مربوطه را در اختیار شما قرار یاده داشت.

جواب: این بر اساس یک غلط فهمی استوار است اولاً تمام بولی که به ملل متحده

آمده یک قران آن یه وزارت مالیه داده

نشده. اساس ارتباط ممالک کمک دهنده با

مل متحده این است که بول را مستقیماً به

سطوح تشویق، ترغیب، تشجیع و تقدیر نماید.

همزمان بمثابه جسم و گوش بینا و شنای

مردم در تحلیل و ارزیابی، مکافه و محاسبه

عملکردهای ارگانهای دولت، احزاب و سازمانها، گروه ها

و تنهادهایی گوناگون داخلی و خارجی، اشخاص و ایارات

مسوول و غیر مسوول و بالاخره با اطلاع نگهداشتن به

هنگام و متداول هموطن از مجموعه جریانات دارای

اهمیت در سرنوشت ایشان، اشخاص و خانواده های

باید آن است.

آنها جنایت علیه وطن و مردم است.

بدینگونه ثروت بیش بها و تعویض نایذر

میهنه آزاده ما انسان این سرزمین است. همه

چیز با او و برای او تحقق می یابد. محروم

ساختن هر مرد و زن از رشد و بکار گیری

استعداد و اهلیتش در بروسه های گوناگون ملی

که مثلاً از قلبه کشی تا احرار مقامات عالیه دولتی

گسترشده است و غالباً در اثر تعصبات و تنگ

نظری های قومی و قبیلوی، حزبی و تنظیمی،

سمتی و گروهی، جنسی و مذهبی، ارتجاع و

خرافه پرسنی تحمیل میگردد، نیز خیانتی مضاعف

است یعنی هم خیانت علیه فرد هموطن و هم

خیانت علیه اجتماع ملی و وطن ایا بی که از بهره

رشد و شکوفایی و بکار اقتدار استعداد ولو یک

فرزندش که میتواند، بسیار راهگشا و سازنده

باشد، محروم ساخته میشود.

اگر آن است.

طلوغ افغانستان

اعضای هیأت تحریر

استاد حبیب الله رفعی
محمد داود سیاوش
محمد اسماعیل
میر احمد جویندہ
 محموده حکیمی
 محمد عالم افتخار
 محمدمنی شیرزاد
 نور سهیلی
 سید محی الدین هاشمی
 بامداد فکرت
 عذر جعفری
 برہان عبدالی
 بلقیس مکیز
 شهرزاد اکبر
 انور وفا
 عبد الصابر جنیش
 سخیداد هاتف
 رئیس هیات تحریر: استاد حبیب الله رفعی
 صاحب امتیاز: محمد داود سیاوش
 مدیر مستول: محمد اسماعیل
 معاون: محمود حکیمی
 تمول کنسد: جامعه مدنی افغانها
 ادرس: مکروریان اول، بلاک ۵۰-۳۲ اپارتمان
 تلفیونها: ۰۷۰۲۹۲۵۶۴
 ۰۷۰۲۹۱۲۶۹
 ۰۷۰۲۷۸۲۲۲

دی و پیری پیرنه ووتل چې گئنی دوی به هم و رسول
 شی باید ووبل شی دغه غونډه چې د
 اتبرکاتستیل په هوتل کې جوړه شوی وله هفو
 ۴۰۰ کسانو خجھ چې اتکل کې کېدہ ډېرو کسانو
 ګټون کړی و

له انتلاف خجھه د خیتو کسانو وتلو که خد هم
 داسی اندیښني راپیدا کړي چې بشایی محکی له
 ډی چې انتلاف خان په بشپړه توګه تاسیس کړي
 پرماتیدو پیل کړي
 ملي ډیموکراتیکی جبهه خپله لومړنی
 مرا منامه بشپړه کړي او د فبروری په ۲۸ د
 موسیسینو له خوا غړو ته وړاندی شوی چې ډېر
 مترقبی پنکاري عمده تکي یې د بسخو او نارینه
 دو د انډول حقونه، د پوځی او ملکي واک جلاکول.
 د مذهب او بیان آزادی، د مخدره مواد او
 ترکۍ پر ضد مبارزه، د جنگی جرمونو له پاره
 د محکمی جوړول، او د مدنی تولی تاسیس او
 جوړول دی

د انتلاف بسته اینښودونکي هیله لري چې د
 ۲۰۰ کالله انتخاباتو کې د ترقی غوبښونکو
 او وطپالو افعانانو رانې تر لاسه کړي تر خو یو
 ډیموکراتیک حکومت جوړ کړي
 د ګنډ سمر حکومتی وزارتونو چارواکو چې د
 برائیستني یه مراسموکی یې ګډون درلود د
 سیاسی بیانیو له پیلیدو وروسته له غونډی ووتل
 یو ازیزی د اطلاعاتو او ګلشور د وزارت مرسيال
 عبدالحمید مبارز تریا پاتې شو

د ډیموکراتیکی جبهه د ترقی غوبښونکو
 شورا مسٹر ابوالاحرار امرپور د ګنډ او سولې
 راپور ورکونکي تولی ته ووبل د ډیموکراسی
 مخالفه خوا زمانه او غیستلي ده دوی غوبښتل چې
 غونډه سمنوار کړي حومړ حلکو ته ډاډ ورکړو
 چې موریده دا جهه غستلي کړو او د هر دو
 کمساں له پاره جمنو یو
 آی ډبلو یې آ

مردگان، ګذشگان و آنده ګمان این وظی، سر

نگون شده یا به برکت بیداری و تسلک و غرم
 چرم روزه اخزوی صاحبان اصلی و ابدی این
 دنیا، رو به اجتماعالله نهای می روند، هم
 زندگان حقاً دیده و ستم کنده بدار شده و
 بخره سافه خود را در می بایسه . به آلوش
 مکشم و با هم سجوسم و مخونیم و هم

مردگان ستم کنده و مظلوم، نامدار و گسام

خود را به باد می آورم، دعا می گویم، راه و

آرمان و گفتار نیک، بندار نیک، کردار نیک،

آواز خوش، هنر و آفرینش بربها و دیگر داشته

ها و کاشته های مادی و معنوی قام و نعمه قام

شان را می کاویم، فدر می بایس و فدر می

گذارم، امری چنین بایسته و کاری چنین

تاسمه به همت تحسین بر انگل ګروهی از

فرهنگان جوان و جوانفرد برای بادکرد شایان

از ۲۴ مین سالگرد تهادت احمد ظاهر هنرمند

هر خانه و هر کوی و بزن ما ، هنرمند

جو افغان و کوتاه عمر ولی موفق ما در ساحت

ملی وجهان، هنرمندی که در ګو تا هنرین دوران

زندگی هنری و عقب افناهه ترین محظ خرافه

برست و هر سین، با هنرمندی بزرگ و به نام

امریکایی مانند الویس بریس لی تعارف یاف.

برنامه های تازېنی روی دست ګرفته شده و از

جهنده در احبا و بازمیاری مفہومه این شهد هنر

وزیارتی تضمیم سورکنگزی ګرسه الد که کار ان

نامناسب رسیم یه و سنه و پیر طلاقان و

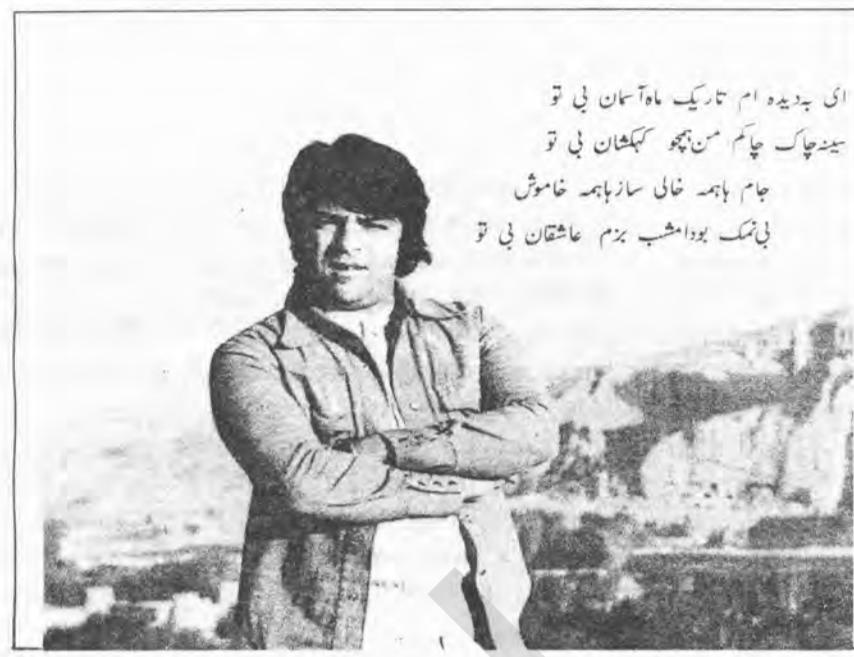
کلکور ګلور اغاث شده است .

لکندا

پژو ګداشت

از شسطیز

صفر و زیبایی

اک په دیمه ام تاریک ماه آستانې لي تو

سیند چاک چاک من پنجو کېکشان لي تو

چاک ہاہم خالی ساز ہاہم خاموش

پی نک پودا مشبې بزم عاشقان لي تو

نوروز و نو همار و هنگامه رستن ها و
شگفت ها، جست و خیز ابر ها، ریزش باران
های جانانه در سراسر یوم و بر آیا می ما
بویزه پس از سالماهی خوب، خسکی و
محبست، عجب‌الحاجی و روح نواز است.
با این رستاخیز نوای و نوازی که آرزوست
پاچو آوری های بر دامنه هم دنیا گردد، در
شنن بر بار تیاکان ما، باد عزیزان رفته و
منجمله زیارت آرامگاه ها و نثار دعاها بر
روانه‌ی شان جای و پیره پی دارد.

و اما اگر این عزیزان رفته بلیل پی بدیل
این جن پاشد، که به وسیله صادان و حسنه
صفت در عنقران جوانی و نفس سرای به
خاک و خون کشیده شده و بعداً بوسیله
کلامان بد کشید دکر حق جنازه و
مقبره اش در هم کوبیده و به نوب سنه شده
باشد، جه باید گفت و جه باید کرد.
من بر شاخسار این وطن سه دهه
بس، چنین بلیل پی مانندی داشت، او را نام
احمد ظاهر بود.

روی و موي زیبا، قد و قامت دسا، آوا
و ادائی ګیرا، زیبا و زیما برین دافت.
در علاکه، در یک شاه لوم، خانی ساده،
خیلی پی رحمانه و سیگد لانه اعلاء دند که
او، در دامنه سنگلاخی سالنگ مرد و بزر
صلحی اور دنده و می تار محبت ها و حرمت های
پی کران به دل خاک، خایگاه ایدی اس سریدند
نمود، معلوم بود که زاری و زمزی در کار
ست که هنوز عان و بیان سلند.
سفگان هنر و آوا و ساری و سوسانی

سلیه ها و جمعه ها به عبادی سرفند و
آهکی مسندند، سعی مسخوند، السکی سی
فساندند و سلای کسایی میکونند،
حالاً که به پی غافل اتفاق افغان در وجود
عادقات معجزه اساقی زماله دشمن فی
حوره ده سه و سوی طلب پندکار و

سره فامس سکر محون آنمه ای، با آوا
فریاد کسیده و ضجه و سالمه نی پایان به سهدای
صالحین اور دنده و می تار محبت ها و حرمت های
پی کران به دل خاک، خایگاه ایدی اس سریدند
مراری از مس سوی سر چو په اور ده برايس
درست شرمند و خویزه د، بورواه، غماد، چهار

د ډیموکراسو جبهه د فریو و تعقیب او تو قیف

کرزی په حکومت کې د افراطیونو د نفوذ
په اړه اندیښنی شوی د ګونډونو په اړه
میاشت کې د خوانانو سیاست پوهانو
یوی ډله د پراخ بنشته سیاسی انتلاف
وړاندیز وکړي چې د سخت دریخو مخه
ونسی چې د مذهب او توکم پرست د
جوره شوو ګونډونو متبادرل وي دوی
وغوبښتل چې د پشی ټه غړی
ډیموکراسی پلوي وکړي او د نورو
هیوادونو ملګړه تر لامه کړي
ملکو ګلتوونو او د پوشېږي
لويديخواهی ټکونډونو استارو د دغه
انتلاف په جوره لولو کې مرسته وکړه ملي
ډیموکراتیک انسانیبیو چې یوه
امریکایی غیر حکومی موسیه ده او د
ډیموکراتیک ګونډ سره اپیکې لري، د
دغې جبهه په جوره لولو کې فعل رول
لويديخواهی ټکونډونو استارو د دغه
انتلاف په جوره لولو کې مرسته وکړه ملي
ډیموکراسی پلوي وکړي د ګونډونه
مشر صبغت الله سنجر وړه غوبښتل د
کسانو ووبل چې دوی ته ووبل شوی چې
سیاسی فعالیتونه نه شی تر سره کولی
د ډیموکراسی پلوي وکړي د ګونډونه
مشر صبغت الله سنجر وړه غوبښتل د
امنیتی دلایل له امله د دغه دری وای
شوو ګسانو نومونه واخلي
د امنیت کار کونکې د ډیموکراسی پلوي
تبرضه نه کړي
د نوی ټکونډونو په چوکات کې، ګونډونه
امنیتی دلایل له امله د دغه دری تو قیف
شی

د اسی اندیښنی دی چې د ګونډونه
باید د ملي ډیموکراسی پلوي
دغیو د خانکړۍ دلی تر غور لټه اونو
وټی هم د ۱۹۷۴ کال د اساسی ټکونډونه په
هغه ټکونډونه ته چوکات کې ترڅو چې نوی
دین د پېړکو په چوکات کې ترڅو چې نوی
اساسی ټکونډونه ته چوکات کې ترڅو چې نوی
قانون دی
او دلی یو خاک کړل که خه هم د مارج د
میاشتني تر لسمی نیټې پوری شوی وه، او
په رسمي توګه پیل شو شمېر بي ۴۵ ته رايت
شوی و

د ډیموکراسی پلوه سیاستوال دڅلوا خینو
پښت اینښودونکو غرو تر نیونی وروسته، له
نوی مترقبی تلواړی سره د یو خاک کېدو خم
وېړلکې دی
د ډیموکراسی پلوه سیاسی ګونډونه د
ناتجېږي کاره انتلاف خلور غږي تیه اوونی
دلی امنیت د احتیاطو له خوا بندیان شوی
او خینې ګونډونه یې وېړلکې چې د یو خاک
کېدو سوکنکې یې کړي و
 ملي ډیموکراسی تلواړی د خومیاشتو
کار په پای کې تېره اوښی نزدی ۲۰ ګونډونه
او دلی یو خاک کړل که خه هم د مارج د
باید د عدلی په چوکات کې ترڅو چې نوی
په رسمي توګه پیل شو شمېر بي ۴۵ ته رايت
ورکولو په چوکات کې ترڅو چې نوی
دکابل پوهنتون د زېږاو او دېښتو پوهنځی
محصل او د ملي ډیموکراسی جبهه غږي
احمد خالد، په داسی حال کې په پوهنتون کې
د جبهه د جوړیدو په وړ د ملي امنیت
استخباراتو دکار کونکو که خوا ویو شو
چې یوه بل محصل ته یې دېښتی کارت
د کابول پوهنتون د زېږاو او دېښتو پوهنځی
علووم د ملي ډیموکراسی جبهه غږي
پښتنه، هزاره ګان او ازیکان وېړه لري
دوی په دخپلی قومی مسٹلې له امله
وڅوره بېړي که خه هم د عدلی په
عبدالرحیم کرمی دجنک او سولې راپور
ورکونکې تولی ته ووبل چې وېړلکې
شوي مسوده له ګونډونو غواړي چې یوازی
بولیسی په ووبل ماهه د اسخراجاتو له خوا

Wednesday 19 to Sunday 23
March

1 Plundering activities

Illegal excavations and the looting of sites have increased dramatically in the northern region of Afghanistan over the past years. This seems to be due, mainly, to the control exerted by local commanders. They are not held accountable by their superiors for their failure to protect the cultural heritage in their areas of responsibility, while they seem to be beyond the control of the central government in Kabul. Reportedly, they are often the prime culprits themselves, as they organize the looting of the sites and the sale of the antiquities they may find there.

Other reasons for the increase in illegal diggings might be – the spreading awareness of the value of antiquities and a new “get rich quick” culture where each person must fend for oneself and is entitled to appropriate a part of the common wealth of Afghanistan for one's own benefit.

a) Surkh Kotal

The site of Surkh Kotal has been abundantly plundered in the past, particularly during the years that it was a Hezb-e Wahdat military base (more or less from 1992 to 1997). Since this imperial kushan site was thoroughly excavated by French archaeologists, it is not certain whether looters ever found much

Report on a trip to Baghlan and Balkh

By Robert Kluvver

of value. However, since the last visit of the author in April 2000, some new excavations have taken place, for example under the fire altar. More dramatically, most of the few remaining stone architectonical elements remaining in 2000 have either disappeared or been broken, such as the base of a column that had been used as an artillery seat by fighters, and that was now found shattered. Given the complete absence of stone walls, staircases etc, the site is quickly eroding back into what must have been its original shape, a big hill. It was markedly more difficult now than in 2000 to imagine what the site must have looked like when excavated. This site now seems completely beyond repair.

Recommendation: the site commands a beautiful overview of the valley and is close to the town of Pul-I- Khumri, not far from the road to Mazar. It could

be transformed into a picnic resort with on-site documentation about the site itself (big illustrated panels with texts in Dari, Pashto and English, models etc.) this could be built near or around the fire-temple, which could be restored to a certain extent. In time the site could even be transformed into a series of terraced gardens with waterworks. The only part of the site, which might be reconstructed, is the monumental staircase leading up to fire temple.

b) Rabatak

c) It was difficult to visit the site of “Kafir Qala” near Rabatak where the Rabatak inscription and some other fine decorative pieces were found in the early 1990s a merchant told me the local commander, Arbab Sharaf, had been looting the site and didn't allow access to it. He was nervous about showing us the way to it and brought us to the commander instead. When asked, the commander said he had recently received express orders from the ministry of information and culture not to allow anyone on the site; but he accepted to accompany us to it. On the way he told me that since a BBC report had

appeared on the Rabatak inscription, the site had become particularly “sensitive”(1).

A large section of the site, which might be as extensive, and of the same nature, as Surkh Kotal, had been ripped open. In the highest part of the site, in what might have been the stupa/stemple/ citadel, a deep and wide hole, of about 10m deep and 5m in diameter, had been dug. A doorway could be seen near the top of the hole, leading westwards underground. Towards the south and west of this area most of the ground had been roughly torn open by a bulldozer, and many holes had been dug. They had laid bare some doorways, plastered interior walls and brick external walls. Many shards of pottery lay on the ground, some of them painted and enameled. At the bottom of the upper hill lay a bunch of neatly hewn stones, indicating that at least part of the structure was made in stone.

When questioned, commander Arbab Sharaf nervously said that all these excavations had been performed by the Taliban, and that since they had gone and he was in control of the area, not any new digging had taken place. He then contradicted himself saying that he was certain absolutely nothing had been found. He also staked an implicit claim to the site saying that ground it was on had belonged to his family for the last 200 years.

It could however easily be observed that most of the diggings were recent, because the overturned ground still looked fresh and had not yet settled. Moreover the author had credible reports that during the Taliban there had been no major looting of the site. An Afghan archaeologist who has seen the site several times lately confirmed that Arbab Sharaf was responsible for the plundering and that the bulldozer work had been done in August. Other Afghan conservationists who have visited the site confirmed this information.

Recommendation: the destruction of this site and the way in which it has been done are particularly strong examples of the criminal nature of plundering activities. The commander seems to be responsible beyond reasonable doubt. It also appears that several Afghans (locals and conservationists) would be

willing to testify against him. It would be worthwhile to research how he can be indicted, under current Afghan law. Maybe the human rights commission could perform this research. Depending on the results, we could try to bring this person to court, making it an exemplary case.

This seems to be the only way to protect the rest of the site (a large part has not been excavated).

d) The Bala Hissar of Balkh

The team, accompanied by Eng. Mohammad Sharaf of the department of historical monuments, visited the old city of Balkh on the day following the Persian New Year. We observed several recent excavations on the grounds of the old fortress (Bala Hissar). Despite the fact that many Afghans were visiting the shrines of Balkh, including one in the (Bala Hissar), some young local people were digging a large and fairly deep hole in broad daylight. The author and a friend approached to observe their activities. We asked them what they were doing. They explained they were searching for

antiquities, and complained they had found nothing but shards of pottery. We asked them whether they thought that what they were doing was correct. They answered “why not?” adding that they were only disappointed at not having found anything. A young man with a gun who belonged to the local militia seemed as unaware as the others that they were doing anything objectionable. Ultimately we scared them away pretending we were a special unit from the coalition dealing with looters.

Recommendation:

Obviously, there is a strong need for awareness-activities concerning cultural heritage laws and collective consequences of looting. This could start in a specialized manner, among law and order forces; but there is also an obvious need to reach out to the more general public.

It is surprising that in such a popular historical site as Balkh there is not any kind of protection. Lobbying with the local authorities to set up a squad specialized in the protection of the region's cultural heritage might also be a useful effort.

to be continued page 5

Editorial Board

- **Chief editorial board:** Ustad Habibullah Rafi
- **Publisher / Owner:** M. Dawood Siawash
- **Chief editor:** Muhammad Ismaeel
- **Assistant:** Mahmud Hakimi
- **Pashto Editor:** M. Nabi Shirzad
- **Dari Editor:** M. Alem Eftekhar
- **English Translator:** Bamdaad Fekrat
- **Financial support and funded by:** Afghans for Civil Society (ACS)
- Address:** Kabul, Makroyan first, Block No.50, apartment 32 Telephones: 070292564 070291469- 070278242